

Eindevaluatie

Het Fonds 2018 - 2021

Inclusief storytelling Groei en Bloei Ooststellingwerf

Inhoud

Inleiding.....	3
1. Uitgangspunten Het Fonds Nieuwe Stijl.....	4
2. Projecten 2018 - 2021	5
2.1 Aantal gesubsidieerde aanvragen	5
2.2 Subsidieaanvragers	5
2.3 Bijdrage aan de leefbaarheid in Ooststellingwerf	5
2.4 Meer sociaal en minder stenen	6
2.5 Maatschappelijke waarde	6
2.6 Wanneer zijn projecten succesvol	7
2.7 Welke aanvragen vielen af?.....	7
3. Het proces	7
3.1 Het Wedstijdelement.....	8
3.2 Aanvraagprocedure.....	8
3.3 Criteria.....	8
3.4 Beoordeling	9
3.5 Adviescommissie	9
3.6 Pitch	9
3.7 Verantwoording projecten	9
3.8 Juridische entiteit versus natuurlijke personen	9
3.9 Veranderende rol vertegenwoordiging inwoners	10
3.10 Communicatie	10
3.11 Extra of in plaats van	10
4. Pilot regiobudget.....	10
5. Covid-19 en het Fonds	10
6. Conclusies en aanbevelingen	11
Bijlagen	14
Bijlage 1. Groei en Bloei Het Fonds Ooststellingwerf	15
Bijlage 2: Initiatieven Het Fonds 2018-2019	37
Bijlage 3. Beoordelingsverslagen 2018 - 2021	40
Beoordelingsverslag Het Fonds 2018	41
Beoordelingsverslag Het Fonds 2019	47
Beoordelingsverslag Het Fonds 2020	55
Beoordelingsverslag Het Fonds 2021	59

Inleiding

Sinds 2018 voeren we Het Fonds in de huidige (nieuwe) stijl uit. We zijn daarmee aan het eind van de oorspronkelijke uitvoeringsperiode (i.v.m. Covid-19 en daardoor overgebleven middelen verlengd t/m 2022). Het doel van Het Fonds is het stimuleren van initiatief van onderop, de sociale cohesie en de leefbaarheid in Ooststellingwerf.

De evaluatie bestaat uit twee delen. In de eerste plaats is deze evaluatie een analyse van het proces in de afgelopen vier jaar, de aanvragen, gerealiseerde initiatieven en afvallers, de financiën en ervaringen van de adviescommissie, de organisatie en in de loop van de tijd verzamelde reacties van initiatiefnemers. Dit deel van de evaluatie is een uitwerking en aanvulling van het stuk *Evaluatie Het Fonds 2018-2019* d.d. 12 mei 2020. Hier heeft deze evaluatie dan ook veel overeenkomsten mee.

Om ook de verhalen achter de aanvragen en de feitelijke informatie in beeld te brengen bestaat het tweede deel van deze evaluatie uit storytelling. Een selectie van initiatiefnemers verteld hun verhaal achter het initiatief en wat de realisatie van het project betekent in de breedste zin.

Belangrijk te vermelden is dat project gesubsidieerd in 2021 bij het opstellen van deze evaluatie vaak nog niet gerealiseerd of in uitvoering zijn. Op de uiteindelijke resultaten van deze projecten kan daarom in deze evaluatie niet worden ingegaan. Om deze reden zijn er ook geen projecten uit 2021 opgenomen in de storytelling.

Vragen waar deze evaluatie een antwoord op geeft:

- Is de doelstelling van Het Fonds nog actueel?
- Wie vroegen subsidie aan?
- Hoe dragen de initiatieven bij aan de leefbaarheid in Ooststellingwerf?
- Wat is de (maatschappelijke) waarde van het Fonds en de gerealiseerde initiatieven
- Hoe loopt het proces van aanvraag tot verantwoording
- Wat was de invloed van Covid-19 op het Fonds
- Is er nog behoefte aan Het Fonds

Deze evaluatie geeft input voor het voorstel aan de gemeenteraad over het al dan niet voortzetten van Het Fonds na 2022.

1. Uitgangspunten Het Fonds Nieuwe Stijl

Op 20 februari 2018 stelde de raad het Voorstel Fonds Ooststellingwerf 2018-2021 vast met daarin de volgende uitgangspunten voor de uitvoering:

- de komende vier jaar (2018-2021) is jaarlijks € 250.000,- beschikbaar;
- dit geld moet op een laagdrempelige wijze bij goede initiatieven van inwoners terecht komen;
- kleine initiatieven moeten minstens net zoveel kans hebben als grote projecten;
- minder nadruk op fysieke projecten (stenen / voorzieningen) en meer op initiatieven met een sociaal doel (samenredzaamheid, sociale leefbaarheid);
- de ambtelijke ondersteuning / uitvoering moet zo efficiënt mogelijk (uitgaven en tijd);
- de aanvrager moet altijd een juridische entiteit zijn;
- de ambtelijke ondersteuning en proceskosten (administratieve verwerking) komen ten laste van het budget voor Het Fonds;
- geen aanvragen mogelijk voor (semi) commerciële instellingen.

Op basis hiervan is in 2018 de volgende doelstelling geformuleerd:

Stimuleren en faciliteren van incidentele activiteiten met een voor de gemeente Ooststellingwerf aantoonbaar maatschappelijk en/of sociaal en/of leefbaarheidsrendement. De nieuwe regeling voorziet in een betere verdeling van de middelen en een netwerk –en inspiratiemoment in de vorm van een pitchmoment voor initiatieven.

Is de doelstelling nog actueel?

De huidige doelstelling is door de raad vastgesteld in 2018. De doelstelling is ruim en er is geen directe link met specifiek beleid van de gemeente en de beleidsdoelen die we nastreven. Deze link is bewust niet gelegd. Hierdoor blijft er ruimte voor initiatief dat niet past binnen ons beleid. Deze initiatieven kunnen niettemin heel zinvol en vernieuwend zijn. Een randvoorwaarde dat initiatieven zouden moeten bijdragen aan ons beleid kan daarom ook beperkend werken. De ervaring is overigens dat ingediende initiatieven altijd in zekere mate bijdragen aan gemeenschappelijke doelstellingen. In de jaren is hier met de gehanteerde criteria invulling aan gegeven.

2. Projecten 2018 - 2021

Dit hoofdstuk geeft een beschrijving van het aantal projecten, de thema's waar ze aan bijdroegen, hoe de initiatieven bijdroegen aan de leefbaarheid, wie aanvragen deden en welke maatschappelijke waarde deze initiatieven samen hadden.

2.1 Aantal gesubsidieerde aanvragen

In de afgelopen vier jaar hebben we in totaal 104 aanvragen ontvangen. Hiervan hebben 75 initiatieven een bijdrage ontvangen uit Het Fonds. Van deze initiatieven zijn 72 uitgevoerd of worden nog uitgevoerd.

In 2018 kregen we 25 aanvragen, waarvan uiteindelijk 20 initiatieven een subsidie ontvingen. Vijf aanvragen waren niet ontvankelijk, voornamelijk vanwege een te lange uitvoeringstermijn van de initiatieven. In 2019 kregen we 42 aanvragen, waarvan uiteindelijk 26 initiatieven een subsidie ontvingen. Het budget werd in 2019 overvraagd waardoor veel aanvragen niet gehonoreerd konden worden.

In 2020 ontvingen we 18 aanvragen waarvan 15 initiatieven werden gesubsidieerd. Een van de aanvragen werd in overleg ingetrokken (vergde meer uitwerking vooraf). Twee aanvragen werden afgewezen waarvan een op punten en een omdat al twee keer eerder deze activiteit gesubsidieerd was.

In 2021 zijn er 19 aanvragen ingediend. Hiervan zijn twee aanvragen in overleg ingetrokken en bleek een aanvraag niet ontvankelijk. Van de 16 ontvankelijke aanvragen werden 14 initiatieven gesubsidieerd. Twee aanvragen zijn afgewezen waarvan een op punten en een omdat voor deze activiteit al uit andere middelen een subsidie was verstrekt.

Een verdere uitwerking is te vinden in de beoordelingsverslagen in bijlage 2.

Naast het Fonds kregen in de periode 2018-2019 twee initiatieven een subsidie uit de pilot regiobudget.

2.2 Subsidieaanvragers

In totaal hebben 71 verschillende organisaties een aanvraag gedaan, waarvan er 57 uiteindelijk een subsidie ontvingen. Elf initiatiefnemers hebben twee keer subsidie ontvangen en twee initiatiefnemers hebben drie keer subsidie ontvangen. Om zo veel mogelijk initiatiefnemers een kans te geven was vanaf 202 een beperking tot maximaal één aanvraag per ronde van kracht.

De subsidies zijn over de hele gemeente verdeeld. In alle dorpen is minimaal één initiatief gesubsidieerd. In elf dorpen is meer dan één initiatief gesubsidieerd. Alleen in Nijeberkoop en Ravenswoud werd maar een initiatief gesubsidieerd. In Oosterwolde werden 15

projecten gesubsidieerd. Daarnaast is een deel van de initiatieven dorp-overstijgend of zelfs gemeentebreed. Het betreft 13 initiatieven.

In 2018-2021 zijn 21 aanvragen gedaan door dorpsbelangen of bewonerscommissies, waarvan zestien aanvragen zijn gehonoreerd met een gezamenlijke waarde van €221.358,-. De sportverenigingen waren in deze periode goed voor 13 aanvragen met een waarde van €140.350,-.

Verder zijn aanvragen gedaan door een breed scala van initiatiefnemers zoals scholen/ouderverenigingen, historische verenigingen, zorginstellingen, de kunst en cultuur sector en bijvoorbeeld ook de Reuma-patienten vereniging Ooststellingwerf e.o..

2.3 Bijdrage aan de leefbaarheid in Ooststellingwerf

Alle initiatieven die door het Fonds gesubsidieerd zijn dragen bij aan de leefbaarheid in Ooststellingwerf. Dit wordt gewaarborgd door de onafhankelijke beoordeling en rangschikking van de initiatieven, een ondergrens in punten en de criteria die daaraan ten grondslag liggen. Hoewel het ene initiatief een grotere bijdrage levert aan de leefbaarheid dan het andere, hebben ze één ding gemeen: activering van inwoners. Aan elk project werken inwoners samen aan het idee, voorbereiding, subsidieaanvraag en de uitvoering / realisatie. Hoewel we lang niet altijd het aantal vrijwilligers uren in beeld hebben weten we dat er jaarlijks duizenden uren door vrijwilligers in Ooststellingwerf worden geïnvesteerd.

Actieve inwoners zijn altijd winst voor de participatiesamenleving. Verder zorgt het voor eigenaarschap bij inwoners. Je bent zuinig op een project dat je zelf hebt gerealiseerd.

Met bijdragen uit Het Fonds zijn problemen opgelost (verplaatsing pannakooi MFS Zuid), is bijgedragen aan onze beleidsdoelstellingen (o.a. Beweegcafé, Dorpskamer Appelscha, Dit zijn wij, Ooststellingwerpers) en zijn nieuwe dingen ontstaan (o.a. Openluchtspel Hongerproces, speelbos Oldeberkoop) of oude dingen in ere hersteld (o.a. Ontsluiting kampen Ybenhaer en Oranje, klokkenstoel Oosterwolde). Initiatieven hebben in meer of mindere mate bijgedragen aan thema's binnen Ooststellingwerf.

Thema's waaraan o.a. is bijgedragen zijn ontmoeten, goed opgroeien, sport, kunst en cultuur en duurzaamheid. In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van alle initiatieven van 2018/2021 met een overzicht van domeinen waarop ze betrekking hebben of hadden.

Een andere belangrijke opbrengst van het Fonds over de jaren is dat (sport)verenigingen er door het Fonds in slaagden hun accommodaties te verduurzamen. Dit is mooi voor het thema duurzaamheid. Het levert op de lange termijn wat op. Zowel qua vermindering van het energiegebruik als een kostenbesparing voor de vereniging. Hierdoor kan de contributie laag blijven of hoeft niet te veel te stijgen.

2.4 Meer sociaal en minder stenen

Een van de uitgangspunten van Het Fonds 2018-2021 was om meer nadruk te leggen op sociale projecten (samenredzaamheid, sociale leefbaarheid) en minder op fysieke initiatieven (stenen / voorzieningen). Dit is in de nieuwe criteria in 2018 vertaald. In de praktijk blijkt dat er een grote overlap zit in sociaal en fysiek en dat fysiek kan bijdragen of randvoorwaardelijk kan zijn voor sociale opbrengst. Goede voorbeelden hiervan zijn de groene schoolpleinen, ontmoetingsplekken en het project Ontsluiting kampen Ybenhaer en Oranje.

Dit laatste project is in de basis een fysiek project, maar heeft voor veel mensen en groepen een belangrijk waarde. Bovendien wordt het onderhoud verzorgd door cliënten van een zorgboerderij. En hoewel dit dus vooral een fysiek project is wordt het al een van de meest succesvolle projecten van Het Fonds gezien en is het veelvuldig als voorbeeldproject gebruikt.

Uit de aanvragen die worden ingediend blijkt dat er behoefte is aan realisatie van fysieke projecten. Dit blijkt o.a. ook uit aanvragen die gedaan worden bij het Iepen Mienskipsfuns van de provincie. Belangrijk is dat er een (grote) sociale component in het project zit en dusdanige criteria te hanteren die ervoor zorgen dat deze sociale component voorop komt. Het enkel verduurzamen van een gebouw zou hierin niet meer moeten passen als activiteit.

2.5 Maatschappelijke waarde

Om een goed beeld te krijgen van de opbrengsten van Het Fonds is het interessant om de maatschappelijke waarde van de initiatieven in beeld te krijgen. We weten wat we er aan subsidiebedragen in stoppen, maar wat levert dat uiteindelijk (in geld) op?

Belangrijke opbrengst is de cofinanciering die door initiatiefnemers georganiseerd is vanuit fondsen zoals het Iepen Mienskipsfûns (hierna IMF) en Fonds bercoop en de bijdragen van derden zoals ondernemers en donateurs. Over de jaren 2018/2021 vertegenwoordigd dit een waarde van tenminste **€1.267.773,-**. In diezelfde periode hebben wij 'slechts' €781.470,- aan subsidies uitgekeerd. Onze

initiatiefnemers wisten onze subsidies de afgelopen vier jaar dus bijna te verdubbelen.

De totale waarde in middelen was €2.132.132,-. De daadwerkelijke waarde ligt nog hoger omdat er ook nog duizenden vrijwilligersuren worden gemaakt.

Hoewel er geen cofinancieringsplicht geldt weten initiatiefnemers ook andere fondsen te vinden en succesvolle aanvragen te doen. Het maximaliseren van de subsidiebedragen (tot max. €25.000,-) en de mogelijkheid punten te scoren voor cofinanciering dragen hieraan bij.

2.6 Wanneer zijn projecten succesvol

Een project van Het Fonds wordt aan de voorkant beoordeeld of het bijdraagt aan de doelen van Het Fonds. In de aanvraag omschrijven initiatiefnemers hun doelstelling(en) voor het project. Een voldoende beoordeling van de aanvraag betekent dat het project in voldoende mate bijdraagt. De projecten zijn succesvol wanneer ze (grotendeels) volgens plan worden uitgevoerd en de gestelde doelstellingen worden gehaald. Initiatiefnemers leggen hierover verantwoording af. In de periode 2018-2021 zijn slechts drie projecten uiteindelijk niet uitgevoerd en niet succesvol afgerond.

2.7 Welke aanvragen vielen af?

In totaal vielen 27 bij ons bekende projecten af, waarvan 14 in 2019. In 2019 had dit vooral met de overvraging van het budget te maken. In de andere jaren waren er verschillende oorzaken voor het afvallen van projecten. Soms werden projecten (in overleg) door de initiatiefnemer ingetrokken.

Wat opvalt in de afwijzingen:

- In 2018 vielen vier projecten af op een te lange uitvoeringstermijn. Dit zal gewenning geweest zijn want dit is in andere jaren niet meer voorgekomen.
- Hetzelfde project viel in 2020 en in 2021 af op hetzelfde criterium (op geen van de criteria gemiddeld 3 of meer punten).
- Enkele projecten die eerder afvielen zijn in een later jaar alsnog gesubsidieerd. Soms door verbetering van de aanvraag en soms door beschikbaarheid budget.
- Afwijzingen of intrekkingen van initiatieven hadden in sommige gevallen voorkomen kunnen worden door (vroegtijdig) afstemming te zoeken met de gemeente.

3. Het proces

In de evaluatie 2018/2019 is het proces van uitvoering geëvalueerd. Sindsdien is, ondanks Covid-19, de uitvoering in de basis niet veranderd. Wel zijn fysieke contactmomenten beperkt wat vooral gevolgen had voor inloophmomenten en de pitch. Inloophmomenten zijn beperkt en de pitch is in 2020 en 2021 niet doorgegaan. Hier wordt later kort op in gegaan. Verder gaan de punten zoals benoemd in de eerdere evaluatie nog steeds op. Tekst uit de evaluatie 2018/2019 is in cursief opgenomen. Op verschillende onderdelen wordt aangevuld.

De huidige uitvoering van Het Fonds is doorontwikkeld en efficiënt. Dit is het resultaat van een min of meer gelijke uitvoering in de afgelopen jaren. De huidige aanpak past bij de huidige vorm van Het Fonds. Wel is het goed na te gaan of we nog de juiste dingen doen. We brengen daarom voor- en nadelen van de huidige aanpak in beeld en beschouwen dit aan de hand van het beoogd effect (stimuleren van incidentele initiatieven van onderop met een maatschappelijk en/of sociaal en/of leefbaarheidsrendement).

Voordelen:

- *ontwikkeld en bekend proces. Dit geldt zowel intern als voor initiatiefnemers;*
- *één tender per jaar is overzichtelijk, werkbaar en kostenefficiënt;*
- *verdeling in grote en kleine initiatieven werkt goed;*
- *afstemming tussen initiatiefnemers en gemeente is verbeterd, vooral waar het gaat om de openbare ruimte;*
- *de adviescommissie is onafhankelijk en heeft de verantwoordelijkheid voor de beoordeling;*
- *het puntensysteem en de regeling met criteria is helder en eenduidig voor iedereen.*

Nadelen:

- *Bij een groot aantal aanvragen vallen er altijd initiatieven af, afhankelijk van het aantal gescoorde punten, dit is bijvoorbeeld in 2019 gebeurd;*
- *Door een vast budget en het puntensysteem kunnen ook goede initiatieven afvallen; budget is leidend.*
- *In initiatieven die afvallen wordt ook kostbare tijd en energie gestoken door vrijwilligers. Dit kan weer leiden tot teleurstelling, frustraties en bezwaren;*
- *Een goed gesprek over de initiatieven is vrijblijvend en ontstaat alleen als de initiatiefnemer hierom vraagt. Er is daarom soms weinig of geen invloed op en afstemming over initiatieven aan de voorkant;*
- *Eén enkele tender kan voor initiatiefnemers onhandig zijn qua planning/timing.*

Een deel van deze nadelen horen bij het proces en zijn lastig te verhelpen. Daarnaast doen wij er alles aan

om aanvragers te begeleiden en het belang van afstemming te benadrukken. De keus is daarna aan de initiatiefnemer. Bovendien bieden we in geval van onvolledige aanvragen een hersteltermijn. Belangrijk is dat de voorwaarden aan de start helder zijn en blijven. Elke initiatiefnemer kan en zou moeten weten waaraan ze deelnemen. Hieronder gaan we in op een aantal aspecten van het proces en welke uitwerking ze hebben.

3.1 Het Wedstijdelement

Hoe meer punten hoe hoger de kans op een subsidie. Dit moet ervoor zorgen dat de initiatieven met meer impact voorgaan op de initiatieven met een beperktere impact. Hoewel het hanteren van de werkwijze volgens een rangschikking kan leiden tot teleurstelling is het wel transparant en kan iedereen die meedoet weten waar ze aan beginnen. Daarnaast wordt ook altijd bekeken of er andere mogelijkheden zijn om initiatieven alsnog te steunen. Dit is geen garantie, wel een inspanning.

Het afvallen van initiatieven komt alleen voor als het budget niet toereikend is. In 2020 en 2021 is er, anders dan in 2019, voldoende budget geweest. Door Covid-19 en de onzekerheid daaromtrent zorgde voor minder aanvragen. Een enkel initiatief werd afgewezen omdat de ondergrens qua punten niet werd gehaald.

NB: Inmiddels laten we (hopelijk) Covid-19 achter ons en zien we in de eerste tender van het IMF in 2022 al een flinke stijging in het aantal subsidieaanvragen en gelijk ook een overvraging van het budget.

3.2 Aanvraagprocedure

In de aanvraagprocedure voor aanvragers is in 2020 en 2021 niets gewijzigd. Het proces is vertrouwd geworden en er was geen aanleiding om wijzigingen aan te brengen. Het aantal vragen dat binnenkomt over de aanvraagprocedure is zeer beperkt. Als er in de procedure iets mis gaat, is dat vaak bij de juiste ondertekening van de stukken of het ontbreken van de nodige bijlagen. Verbeteringen rondom aanvragen zijn vooral gedaan in de afstemming intern met de afdelingen beheer en onderhoud en VTH. Dit om verrassingen (intern en extern) in een later stadium te voorkomen. Wel wordt de aanvraagperiode direct na de zomervakantie als lastig ervaren. In de vakantieperiode (met uitloop) ligt veel stil en zijn veel mensen weg waardoor voorbereiding en het verkrijgen van de benodigde handtekeningen soms lastig is. Ook moet een vakantieperiode niet worden ingenomen door het voorbereiden van een subsidieaanvraag. De indieningsperiode is hierom in 2021 ook verlengd. Aanpassen van deze periode is gewenst in volgende rondes van Het Fonds.

3.3 Criteria

Aanvragen bij Het Fonds worden beoordeeld op tien (t/m 2019 negen) criteria. Een beperking van het aantal criteria voor kleine initiatieven in 2018 werkte niet, omdat sommige initiatieven juist op deze criteria zouden scoren. De huidige set criteria is samengesteld op basis van de doelstelling van Het Fonds en randvoorwaarden die we als gemeente belangrijk vinden, bijvoorbeeld sociale cohesie, samenwerking, innovatie en cofinanciering. Verder komen ze voor een belangrijk deel overeen met de criteria die bij het IMF worden gehanteerd. Hierdoor hoeven initiatiefnemers maar één toelichting te schrijven.

De huidige set criteria past bij de doelstelling van Het Fonds. Met de criteria (en weigeringsgronden) worden jaarlijks projecten bediend die bijdragen aan een leefbaarder Ooststellingwerf. Wat wel opvalt is dat er zeer regelmatig aanvragen worden gedaan voor enkel duurzaamheidsmaatregelen voor gebouwen. Hiervan is de vraag of dit wenselijk is en of Het Fonds hiervoor de juiste subsidiepot is. In een groot deel van de gevallen betreft het verduurzaming van sportaccommodaties. Deze aanvragen zouden via de weigeringsgronden kunnen worden uitgesloten.

3.4 Beoordeling

Op de verschillende criteria kan een score van 0 t/m 4 worden gehaald. Adviescommissieleden scoren de aanvragen eerst individueel. Hier wordt later een gemiddelde van gemaakt en dat levert de totaalscore per aanvraag op. Tijdens een beoordelingsgesprek worden de scores besproken en waar nodig gemotiveerd. De uitkomsten worden elk jaar verwerkt in een beoordelingsverslag met de rangschikking van aanvragen. Kleine (tot €10.000) en grote (€10.001 t/m €25.000) initiatieven worden apart van elkaar beoordeeld en gerangschikt.

Naar aanleiding van feedback van de adviescommissie is vanaf 2020 een extra criteria opgenomen waarmee de verhouding tussen het gevraagde subsidiebedrag en het te verwachten maatschappelijk effect gescoord kan worden.

Om een nog objectievere beoordeling te krijgen is in 2019 een toelichting geschreven op de criteria, zowel voor de adviescommissie als voor aanvragers.

3.5 Adviescommissie

Adviescommissieleden doen de beoordeling belangeloos en naar eer en geweten. De leden hebben allen een andere achtergrond en expertise, waardoor aanvragen vanuit verschillende invalshoeken worden bekeken. Tijdens het beoordelingsgesprek van de adviescommissie komen alle aanvragen op tafel en wordt over grote verschillen van interpretatie gesproken.

Na 2019 bedankten twee van de toen vier commissieleden om verschillende redenen. In 2020 werd een nieuw lid benoemd waarna de commissie in 2020 en 2021 uit drie leden bestond. Commissieleden zien het als een eer en een leuke en zinvolle taak de aanvragen te beoordelen. Elk jaar wordt dit weer met veel enthousiasme gedaan en besproken.

3.6 Pitch

In 2018 en 2019 hebben we initiatiefnemers de mogelijkheid gegeven hun idee te pitchen voor de adviescommissie. Hier is beperkt gebruik van gemaakt. Hoewel het door zowel de betreffende initiatiefnemers als de adviescommissie positief werd ervaren wordt er minder gebruik van gemaakt dan gehoopt. Uit het document Groei en bloei en uit reacties van initiatiefnemers komt naar voren dat de pitch als spannend en tijdrovend is ervaren. Het contact met de adviescommissie en de feedback zijn wel als waardevol ervaren. De adviescommissie heeft de pitch, specifiek het contact met de initiatiefnemers, als waardevol ervaren om een beter beeld te krijgen van projecten en de motivaties erachter.

3.7 Verantwoording projecten

Grote initiatieven zorgen, na uitvoering van hun project, voor een activiteitenverslag en financiële verantwoording. Deze verplichting geldt niet voor kleine initiatieven. Kleine initiatieven moeten wel aantonen dat hun project is uitgevoerd. Dit doen ze door het aanleveren van beeldmateriaal, geluidsmateriaal en/of een presentatie. Dit is voorzien van een korte toelichting(maximaal 200 woorden) waaruit blijkt dat de activiteit is uitgevoerd. Dit materiaal wordt op de gemeentelijke website geplaatst ter verantwoording en inspiratie ([Resultaten initiatieven het Fonds | Gemeente Ooststellingwerf](#)).

Vanaf 2020 hanteren we, naar aanleiding van de evaluatie 2018/2019, een format voor de verantwoording. Hierdoor ontstaat een meer uniforme en complete verantwoording.

3.8 Juridische entiteit versus natuurlijke personen

Om een aanvraag te kunnen doen bij Het Fonds moet men een juridische entiteit zijn. Eerder is de mogelijkheid om subsidies te verlenen aan natuurlijke personen aan de orde geweest. Die mogelijkheid zou kleinere groepen mensen, bijvoorbeeld een groep burens, in staat stellen om initiatief te nemen in hun buurt of straat. Een eerdere poging dit via plaatselijke belangen en bewonerscommissies te laten lopen is niet geslaagd. Niet alle plaatselijke belangen en bewonerscommissies wilden als 'doorgeefluik' fungeren. Ze worden dan als aanvrager namelijk ook verantwoordelijk voor het initiatief en de verantwoording daarvan.

Als alternatief voor aanvragen bij het Fonds heeft Ooststellingwerf opbouwwerkers met een activiteitenbudget. Daar kunnen plaatselijke belangen en bewonerscommissies gebruik van maken, maar ook natuurlijke personen. Met deze mogelijkheid kan vaak ook de vraag van natuurlijke personen worden ondervangen.

3.9 Veranderende rol vertegenwoordiging inwoners

De rol van onze plaatselijke belangen en bewonerscommissies verandert. Er wordt meer van ze gevraagd in de participatieve samenleving. Ze zijn niet alleen klankbord maar ook initiatiefnemer en organisator. Ze vervullen bovendien steeds meer een rol bij het in stand houden en/of verbeteren van de leefbaarheid in dorpen en wijken. Naar eigen inzicht pakken plaatselijke belangen en bewonerscommissies deze rol op. Voor kleine initiatieven ontvangen ze een jaarlijks dorps-/wijkbudget. Voor grote initiatieven zijn deze budgetten niet toereikend en maken ze, net als andere verenigingen en stichtingen, gebruik van Het Fonds. Samen waren ze tussen 2018 en 2021 goed voor ruim €221.000,- aan gesubsidieerde aanvragen uit het Fonds en ruim €190.000,- aan cofinanciering. Ze weten Het Fonds en andere fondsen goed te vinden en kunnen zo initiatieven realiseren die anders misschien nooit mogelijk waren.

3.10 Communicatie

Via social media, onze website, de pers en de gemeentepagina wordt jaarlijks actief gecommuniceerd over Het Fonds. Verder zijn inloopmomenten en een pitchmoment georganiseerd en worden resultaten van projecten en initiatieven gepubliceerd op onze website en af en toe uitgelicht op social media. In 2018 zijn alle plaatselijke belangen en bewonerscommissies bezocht om uitleg te geven over het nieuwe Fonds.

Het Fonds is inmiddels wel een begrip. Het is breed bekend onder de verenigingen en stichtingen waarvan ook een aanzienlijk deel al gebruik heeft weten te maken van het Fonds. Naast onze eigen communicatie speelt ook opbouwwerk een belangrijke rol in het vergroten van de bekendheid van het Fonds. Ze wijzen initiatiefnemers op de mogelijkheden en verzorgen begeleiding bij aanvragen waar nodig.

3.11 Extra of in plaats van

Het Fonds subsidieert alleen initiatieven waarvoor elders binnen de gemeente geen middelen voor zijn. Stapeling binnen gemeentebudgetten wordt voorkomen en dat is ook in de subsidieregeling vastgelegd.

4. Pilot regiobudget

In 2018 en 2019 is de pilot Regiobudget uitgevoerd. In totaal was €50.000,- beschikbaar voor dorps-overstijgende projecten. De pilot was bedoeld om de samenwerking tussen dorpen in de regio's in Ooststellingwerf te stimuleren en om specifiek dorpsoverstijgende initiatieven mogelijk te maken. De pilot is in 2019 al verlengd omdat er in 2018 maar één initiatief werd gehonoreerd.

In 2019 wederom maar één aanvraag gedaan en gehonoreerd. De twee gehonoreerde projecten waren Beweegcafé Haulerwijk en Historische Wandel&fietsroute Appelscha, Appelscha-boven, Fochteloo en Ravenswoud. Uiteindelijk bleef er na twee jaar budget over en is er geen informatie bekend over nieuwe initiatieven. Bovendien hadden beide initiatieven ook gewoon een bijdrage uit Het Fonds kunnen aanvragen. Het Regiobudget lijkt dan ook niet in een behoefte te voorzien.

5. Covid-19 en het Fonds

De jaren 2020 en 2021 waren in het algemeen, en specifiek voor een leefbaarheidsfonds, bijzondere jaren. Corona had een groot effect op het (openbare) leven en activiteiten. Samen zijn, samen organiseren, samen realiseren. Alles kwam tot stilstand. Juist initiatieven gericht op sociale cohesie en leefbaarheid werden hierdoor geraakt. En dit was te merken bij het Fonds.

In de eerste plaats had het effect op de in 2019 gesubsidieerde projecten die in 2020 uitgevoerd zouden worden. Waar nodig en gewenst is uitstel verleend van de uitvoeringsperiode. Om zoveel mogelijk projecten toch op enig moment doorgang te laten geven is ingezet op uitstel en niet op afstel en terugvordering van de subsidiegelden. Dat heeft erin geresulteerd dat projecten wel zijn uitgesteld maar niet zijn afgesteld.

In 2020 en 2021 was er vooral de onzekerheid over wat wel of niet door kon gaan. Dit vertaalde zich naar een daling van het aantal aanvragen. In 2020 kwamen 'slechts' 18 aanvragen binnen, in 2021 waren dat er 19. Dit staat in schril contrast met de 42 aanvragen die in 2019 binnenkwamen. Desondanks was het bemoedigend dat er ondanks alles door verenigingen en stichtingen in Ooststellingwerf plannen werden gemaakt en ook grotendeels zijn gerealiseerd.

Een ander bemoedigend feit is dat er bij het Iepen Mienskipsfuns in de eerste tender van 2022 meer aanvragen binnenkwam dan elke eerdere tender (ook pre corona). Hier zijn ook verschillende initiatieven uit Ooststellingwerf bij.

6. Conclusies en aanbevelingen

In deze evaluatie kunnen we twee periodes onderscheiden: de periode voor –en na corona. Ondanks dat kunnen we na vier jaar uitvoering van de nieuwe stijl concluderen dat Het Fonds een succes en begrip is geworden. Het heeft voor vele initiatiefnemers en inwoners kansen, ideeën en dromen waargemaakt (lees ook bijlage Groei en bloei). En met deze initiatieven zijn weer veel inwoners bereikt in dorpen, straten, op scholen, in verzorgingshuizen en op sportclubs. De initiatieven dragen zo bij aan leefbaarheid en sociale cohesie. De waarde van Het Fonds overstijgt in materiele –en immateriële zin (o.a. door cofinanciering, vrijwilligersinzet, eigenaarschap en de bijdrage van vele projecten aan onze eigen thema's) ruimschoots de waarde van het subsidiebedrag wat we vanuit Het Fonds investeren.

Vragen waar deze evaluatie een antwoord op geeft:

- *Is de doelstelling van Het Fonds nog actueel?*
 - Ja, en 'na' corona wellicht relevanter dan ooit. Als gemeente verwachten we veel en steeds meer van inwoners en de samenleving. Met Het Fonds ondersteunen en stimuleren we dit op een laagdrempelige manier.
 - Het Fonds en de daaruit gerealiseerde projecten dragen in belangrijke mate bij aan thema's en doelstelling van de Visie op Samenleven.
- *Wie vroegen subsidie aan?*
 - Aanvragen kwamen uit een brede hoek. In totaal ontvingen we van 71 verschillende organisaties een aanvraag waarvan 57 daadwerkelijk subsidie kregen. Onder andere plaatselijke belangen, scholen, ouderverenigingen, historische verenigingen, de rotary en sportclubs wisten het Fonds te vinden en te benutten.
- *Hoe dragen de initiatieven bij aan de leefbaarheid in Ooststellingwerf?*
 - Gehonoreerde projecten hebben in de eerste plaats mensen samengebracht in een idee en de voorbereiding en later in de uitvoering van projecten. Bovendien dragen de resultaten bij aan verschillende belangrijke thema's zoals sport en bewegen, kunst en cultuur, historie, toerisme, duurzaamheid, zorg en educatie.
 - Hoewel lang niet alle vrijwillige inzet is opgegeven kan met zekerheid worden gezegd dat er in vier jaar Fonds tienduizenden vrijwilligersuren zijn gestoken in de voorbereiding, realisatie en instandhouding van initiatieven die mogelijk werden door Het Fonds.
 - In zekere zin kan gezegd worden dat ook niet gehonoreerde projecten hebben bijgedragen in het stimuleren van ideeën en nadenken over oplossingen en het samenbrengen van mensen in Ooststellingwerf. Gelukkig hebben verschillende initiatiefnemers na een afwijzing de handschoen opgepakt en is hun project na verbetering alsnog gesubsidieerd.
- *Wat is de (maatschappelijke) waarde van het Fonds en de gerealiseerde initiatieven*
 - Input vanuit het Fonds: €781.470,-
 - Opgegeven cofinanciering: €1.267.773,-
 - Opgegeven vrijwilligersuren: €82.889,- (o.b.v. €10,36 p/uur). Slechts 21 van de 75 gesubsidieerde projecten gaf de vrijwillige inzet op. Samen zijn dat 8.000 uren en gemiddeld 380 per initiatief. Als het gemiddeld aantal uren aan alle 75 projecten wordt toegerekend kan een voorzichtige schatting van het totaal aantal vrijwilligersuren gedaan worden: 28.500 uren. Het betreft een voorzichtige schatting omdat uren van voorbereiding vaak niet worden gerekend en opgegeven net als alle uren die na realisatie nog worden besteed door toedoen van het project.
 - Plaatselijke belangen vroegen gezamenlijk €221.358,- aan subsidie aan en brachten €190.448,- cofinanciering in.
 - Sportverenigingen kregen gezamenlijk €140.350,- subsidie en haalden daarnaast (doo)€340.916,- aan cofinanciering op.
- *Hoe loopt het proces van aanvraag tot verantwoording*
 - Dit is intern zo (kosten)efficiënt mogelijk georganiseerd.
 - Aanvragers ervaren de procedure soms als veel werk en omslachtig maar komen er over het algemeen goed uit. Met of zonder hulp.

- De timing van de indieningsperiode na de zomervakantie wordt soms als lastig ervaren. In de vakantie ligt veel stil en daardoor is de periode tussen eind vakantie en indieningsperiode kort.
- Ondersteuning door de organisatie van Het Fonds maar ook andere ambtenaren wordt als waardevol en helpend ervaren.
- Procedures en kosten voor vergunningen om tot realisatie te komen van projecten valt soms tegen. Een project eerst subsidiëren en daarna leges in rekening brengen voelt dubbel.
- Criterium (term) empowerment is niet voor iedereen duidelijk.
- De pitch was spannend en tijdrovend. De interactie tussen de adviescommissie en initiatiefnemers werd door beide wel erg gewaardeerd. Voor de adviescommissie was het een waardevolle toelichting op de plannen en voor initiatiefnemers goede feedback voor een betere aanvraag/project.
- Sommige initiatieven blijven afhankelijk van subsidie en kunnen vanuit het Fonds maximaal twee keer subsidie krijgen. Dat past bij de insteek van Het Fonds om vernieuwende initiatieven te stimuleren en voorkomt dat structurele subsidierelaties ontstaan.
- *Wat was de invloed van Covid-19 op het Fonds*
 - Corona heeft invloed gehad op het aantal aanvragen door zowel de beperkingen als de onzekerheid daaromtrent. Het betekende dat de stijging in aanvragen van 2019 niet werd doorgezet.
 - Het beperkte aantal aanvragen in 2020 en 2021 betekende dat er in deze jaren geen aanvragen afvielen door een te kort aan budget.
 - Omdat in 2020 en 2021 minder aanvragen binnenkwamen bleef budget over.
 - Corona heeft invloed gehad op de uitvoering van het Fonds omdat contactmomenten zoals inloop en de pitch beperkt of geannuleerd werden.
 - Het filmpje als alternatief voor de prijsuitreiking werd ook gewaardeerd omdat alle projecten kort voorbij komen.
- *Is er nog behoefte aan Het Fonds*
 - Coronatijd betekende een diep in het aantal aanvragen. Toch kwamen er respectievelijk 18 en 19 aanvragen binnen ondanks alle onzekerheid en beperkingen.
 - Het Iepen Mienskipsfonds (IMF) van de provincie kreeg in de eerste tender van 2022 de meeste aanvragen van alle tot dan toe uitgevoerde tenders. Het IMF is het leefbaarheidsfonds van de provincie Fryslân. Het is heel vergelijkbaar met Het Fonds en bovendien een belangrijke bron van cofinanciering voor initiatiefnemers uit Ooststellingwerf.

Deze evaluatie geeft input voor het voorstel aan de gemeenteraad over het voortzetten van Het Fonds na 2022.

Aanbevelingen:

1. *Ga door met Het Fonds*

Zowel de evaluatie als de storytelling (bijlage Groei en Bloei) geven een beeld van de waarde van Het Fonds voor de leefbaarheid en sociale cohesie in Ooststellingwerf. Het Fonds is het middel om initiatief van onderop te stimuleren. De cijfers laten bovendien zien dat initiatiefnemers door het Fonds in staat zijn veel meer (materiele) waarde toe te voegen dan er vanuit Het Fonds ingaat. Zowel qua cofinanciering als vrijwilligersuren. De cofinanciering over 2018-2021 overstijgt het totale subsidiebedrag van Het Fonds uit die periode met bijna 5 ton.

2. *Laat initiatiefnemers zo eenvoudig mogelijk hun resultaten verantwoorden*

Omdat projecten aan de voorkant bij de aanvraag al beoordeeld zijn zou de verantwoording van projecten zo eenvoudig mogelijk moeten zijn. E.e.a. moet wel blijven voldoen aan de voorwaarden van de Algemene Subsidieverordening Ooststellingwerf. Bij projecten van €10.000 of meer wordt daarom meer gevraagd aan informatie. In het proces en ondersteuning is hierin wellicht nog winst te behalen.

3. *Neem duurzaamheidsmaatregelen op in de weigeringsgronden*

Het hoofddoel van Het Fonds is stimuleren van leefbaarheid en met name sociale projecten. Hoewel verduurzamen van gebouwen en accommodaties hieraan in zekere zin kan bijdragen zien we Het Fonds niet (meer) als het juiste middel om dit mogelijk te maken. Door het opnemen van duurzaamheidsmaatregelen als weigeringsgrond worden projecten die zich alleen richten op verduurzaming niet langer vanuit Het Fonds gesubsidieerd.

Fysieke projecten blijven mogelijk mits ze voldoende toegevoegde sociale waarde hebben.

4. *Houdt meer rekening met de grote tijdsinvestering die initiatiefnemers ervaren.*

Het is zaak een goed evenwicht te vinden tussen wat echt nodig is voor een aanvraag en wat echt nodig is aan interne verwerkingstijd van aanvragen. De timing van bijvoorbeeld de indieningsperiode blijkt ongelukkig te vallen vlak na de zomervakantie. Een andere planning kan initiatiefnemers meer ruimte geven.

5. *Geen pitch maar maak interactie tussen initiatiefnemers en adviescommissie laagdrempelig mogelijk.*

Onderlinge interactie wordt door iedereen gewaardeerd maar de pitch is niet het juiste middel. Een laagdrempelig alternatief kan zijn: een inloophmoment / informele contactmogelijkheid. Stem dit ook af met de adviescommissie.

6. *Blijf doorlopend communiceren over Het Fonds en resultaten*

Vooraf doorlopend te communiceren over behaalde resultaten en gerealiseerde projecten tonen we in de eerste plaats waardering voor het goede werk dat geleverd wordt door vrijwilligers in onze gemeente. Bovendien kan het anderen inspireren en mensen met elkaar in contact brengen.

7. *Onderzoek wat de oorzaak is dat vanuit een aantal dorpen/gebieden minder aanvragen komen*

Het is momenteel niet duidelijk genoeg wat de redenen dat uit bepaalde dorpen/gebieden veel minder aanvragen komen dan uit andere plaatsen. Door de oorzaken in beeld te brengen kan, waar gewenst, betere ondersteuning worden geboden bij het doen van aanvragen. Bijvoorbeeld vanuit opbouwwerk.

Bijlagen

Bijlage 1. Groei en Bloei Het Fonds Ooststellingwerf

Bijlage 2. Initiatieven Het Fonds 2018-2021

Bijlage 3. Beoordelingsverslagen 2018-2021

GROEI EN BLOEI

Inwonersinitiatieven & het Fonds Ooststellingwerf

Foto: Buurtcamping Haulerwijk

Oosterwolde, 12 juli 2022

Colofoon

Tekst: Riemie van Dijk, storytelling specialist Ennergy Sneek

GROEI EN BLOEI

Wat inspirerend om te zien hoe inwoners van de gemeente Ooststellingwerf zich inzetten voor de samenleving.

Hoe mooi om te ontdekken dat er zoveel potentie, groeikracht aanwezig is in deze gemeente. Om te kunnen constateren, dat initiatieven tot groei en bloei komen als het Fonds Ooststellingwerf een beetje financiële mest toevoegt.

Deze publicatie vertelt over acht lokale initiatieven die mede dankzij een bijdrage van het Fonds Ooststellingwerf tot wasdom zijn gekomen. De verhalen maken zichtbaar:

- Wat leeft en speelt bij inwoners;
- Wat het initiatief van hen gevraagd heeft;
- Wat het initiatief hun gebracht heeft;
- Hoe ze de samenwerking met het Fonds Ooststellingwerf hebben ervaren.

Betrokken bij andere mensen en directe leefomgeving

De verzamelde verhalen maken zichtbaar, hoe betrokken de initiatiefnemers zich voelen bij andere mensen of bij hun directe leefomgeving.

- De Herberg in Waskemeer, de Buurtcamping Haulerwijk, de Dorpskamer in Appelscha en het verhalenproject in het Haerenkwartier in Oosterwolde zijn initiatieven die zich met hart en ziel inzetten voor ontmoeting, verbinding en sociaal contact;
- De ontsluiting van de kampen Ybenheer en Oranje in Fochteloo en het Openluchtspel in Appelscha zijn initiatieven, met als drijfveer mensen binnen en buiten de regio nader kennis te laten maken met de lokale geschiedenis;
- De initiatieven Vlindertuin/voedselbos en Schaakdenken/bewegen lopen warm voor een betere toekomst, respectievelijk biodiversiteit en cognitieve ontwikkeling van zowel kinderen als ouderen.

Gewoon? Bijzonder!

Wat initiatiefnemers gedaan hebben vinden ze vanzelfsprekend: dat doe je toch gewoon? Toch verliep gedurende het proces niet alles altijd even gladjes. Onderweg kwamen ze de nodige uitdagingen tegen:

- Meebewegen, flexibel zijn. Als je begint, weet waar je naar toe wilt. Maar je weet niet wat je te wachten staat. Soms is dat maar goed ook, anders was je er misschien niet eens aan begonnen. Zaken als: het overzicht houden, de exploratie rond krijgen ondanks onverwachte uitgaven, je weg vinden in wet- en regelgeving hebben voor slapeloze nachten en frustraties gezorgd.
- Mensen meenemen in het veranderingsproces is misschien wel de grootste uitdaging waarvoor alle initiatieven zich gesteld zagen. Je moet veel energie steken in het weghalen van koudwatervrees en scepsis;

Dit wetend, zie je hoe bijzonder het is, wat initiatiefnemers hebben gedaan. Hun ambitie en gezamenlijkheid hield hun gaande en staande.

Zinvol

Als initiatiefnemers de balans opmaken, kijken ze tevreden terug op wat ze gedaan hebben. Hun initiatief was zinvol:

- Iedereen kon meedoen, erbij horen, van betekenis zijn. Jong en oud, mensen met en zonder een beperking;
- Er is verbinding, saamhorigheid ontstaan. Mensen die voor elkaar klaar staan, lief en leed delen;
- Het dorp en de regio staan letterlijk en figuurlijk beter op de kaart;
- Er is sprake van groei; een verandering die verder uitgebouwd kan worden.

Ruimte geven aan initiatieven van inwoners blijkt in de breedste zin van het woord te renderen. Een bottom up beweging geeft meer garantie dat een initiatief beklijft.

De volgende verhalen spreken voor zich en zijn slechts een kleine selectie van alle initiatieven die mogelijk werden mede door het Fonds Ooststellingwerf.

DE BUURTCAMPING VERBINDT

Het verhaal van Miranda Kleisen, Jantje Haveman en Mariëlle Oostmeijer over de Buurtcamping Haulerwijk.

De reactie van buren op de komst van hun camping, maakte dat Miranda Kleisen ging spelen met het idee van een buurtcamping. Inmiddels weten zij, vrijwilliger Jantje en kampeerder Mariëlle: de buurtcamping verbindt.

Zes jaar geleden verhuisde Miranda met haar gezin van Dordrecht naar Haulerwijk met het idee daar een camping te beginnen. Ze maakten kennis met de buren en vroegen wat die van het idee vonden. Oh, dan komen we bij de opening met de hele buurt kamperen, was de reactie. Miranda ging googelen en kwam uit bij de stichting buurtcamping. Achterliggend idee van een buurtcamping is dat mensen elkaar drie dagen lang ontmoeten. 1/3 van de plekken is gereserveerd voor vrijwilligers, 1/3 voor betalende gasten en 1/3 voor minima. In eerste instantie liftte ze mee op hun subsidietraject, later ging ze op zoek naar andere bronnen.

Verhalen bij het kampvuur

Mariëlle is twee keer als kampeerder op de buurtcamping geweest. “Zo leuk, om een tentje op te zetten en een weekend door te brengen in mijn eigen dorp. Het was super voor de kinderen en mij. Voor de kinderen om samen te spelen, voor mij om samen met anderen bij het vuur te zitten. Het is vrijheid, blijheid en buiten zijn. Er werd veel georganiseerd: spelletjes en pannenkoeken bakken. Zelf heb ik ook genoten. Ik heb op de camping een vrouw ontmoet met wie ik veel samen ben opgetrokken. Ik heb haar al een berichtje gestuurd: ga je dit jaar ook? Als ik tegen de kinderen zeg dat we weer gaan, zijn ze helemaal enthousiast.”

Jantje: “Je hoeft niet zo ver weg te zijn om het leuk te hebben. Het eerste jaar hadden we veel georganiseerd, het was bijna ‘te’. De laatste keer hebben we daarom minder georganiseerd. Mensen genieten al omdat ze op een andere plek zijn. Het is zo met elkaar, iedereen staat voor elkaar klaar. De oudere kinderen nemen de jongere mee. Ouders passen op de kinderen van de buurvrouw, zodat die even kan douchen. Er zijn mensen bij die er alleen voorstaan, die genieten er echt van dat ze even ergens anders zijn. Het is fijn dat ze hier hun verhaal kwijt kunnen. Sommigen hebben veel meegemaakt; ik heb veel schrijnende verhalen gehoord. Ze vertrouwen jou, omdat je het mee organiseert. Ze vertellen ons dingen die ze niet aan de buurvrouw vertellen. Volgend jaar ben ik weer van de partij. Dit jaar heb ik een werkweekend, maar ik probeer toch vrij te krijgen.”

Kippenvel

Miranda: “Het is zo mooi om een buurtcamping te mogen zijn voor mensen met een kleine beurs. Het is iets waar ik kippenvel van kan krijgen. Het eerste jaar had ik een gescheiden moeder met twee dochters. Die kwam later met een bosje bloemen aan zetten. Dan schiet ik vol, houd dat geld toch in de zak. Hoe mooi is het dat met een relatief kleine moeite kinderen aan het eind van de zomervakantie bij het kringgesprek ook iets kunnen vertellen. Afgelopen zomervakantie hadden we drie grote gezinnen met heel veel kinderen. Zo mooi ook om dit samen met het dorp te doen. Buurtbewoners bedenken allemaal leuke dingen en zo leer ik de buurt ook beter kennen. Als ik met mijn zoontje naar de supermarkt ga zegt ie: hé, die ken ik van de buurtcamping. Je hebt samen gezeten en gegeten. Ook onder vrijwilligers ontstaan vriendschappen.”

Kamperen voor het gemeentehuis

“De eerste keer dat ik een beroep deed op het Fonds bestond de gemeente 50 jaar. Er was toen een soort van markt en toen ben ik gaan ‘kamperen’ voor het gemeentehuis. Ik heb een tentje opgezet en ben daar met mijn zoontje in gaan zitten. Er waren wel mensen aanwezig die rondliepen, maar er is niemand langsgekomen. Dat vond ik niet leuk en heb ik ook aan Jaimy gezegd. Die reageerde goed en heeft dit ook gemeld. De eerste keer heb ik een stichting moeten oprichten, die is er nog steeds. Je moet papieren overleggen dat je het geld voor een goed doel gebruikt, hoeveel mensen je wilt bereiken en hoeveel geld

het gaat kosten. Naderhand moet je verantwoorden wat je hebt gedaan, hoeveel mensen je hebt bereikt en of jij je doeleinden hebt gerealiseerd. Dat snap ik wel. Dan is deze gemeente nog een van de gemakkelijkste. Bij andere fondsen moet je alle bonnetjes laten zien: van een pakje suiker, de huur van de tenten en koffiefilters. Ook ben ik een keer uitgenodigd voor een nieuwjaarsreceptie, maar misschien was dat wel via het dorp. Het is in ieder geval leuk, dat ze weten dat je bestaat. In 2020 heb ik subsidie gekregen voor vorig jaar, maar durfde ik het vanwege corona niet aan. Doelstelling is om samen kennis te maken, maar afstand houden na een paar borreltjes lukt niet. Ik heb gevraagd of ik het mag doorschuiven naar 2021 en dat mag. Sinds twee jaar krijg je een filmpje, waarin je te zien krijgt welke projecten meedoen en wat ze aan geld krijgen. Dat is wel lekker transparant. Van de buurtcamping was een tekening met een tentje, een ballonnetje en het bedrag. Vorig jaar hebben de vrijwilligers die ik had aangedragen voor de vrijwilligersprijs een bos bloemen gekregen. Dat vind ik leuk, dat er waardering is voor wat er gebeurt.

Door dit gesprek ga je terug naar het begin, zet je op een rijtje: waarom doe ik dit eigenlijk? Daar denk je niet over na. Natuurlijk ga je door!”

subsidie 2.000; cofinanciering 8.850

DE EERSTE ZETTEN

Het verhaal van initiatiefnemer Martin Elderson en activiteitenbegeleider Hillegonda Mulder van zorgcentrum Sinnehiem over schaakdenken- en bewegen.

Schaakdenken- en bewegen is op verschillende plekken in de gemeente in stelling gezet. In zorginstellingen, in het basisonderwijs en in clubverband. Iedereen kan immers schaakbewegingen maken; iedereen kan de hersenen prikkelen iets nieuws uit te proberen. Er is veel bereikt ondanks tegenwind en dat terwijl het nog niet eens op volle toeren draait...

Het startte met schaaklessen die Martin Elderson op de basisschool van zijn kinderen gaf als voorbereiding op een groot schaaktoernooi voor scholen uit Ooststellingwerf en Weststellingwerf. In de loop der jaren werd hij hofleverancier van dit toernooi. Als neurowetenschapper is hij gespecialiseerd in het menselijk brein. Het schaakspel ziet hij als belangrijk hulpmiddel om de hersenen van kinderen en volwassenen te trainen. Bij jeugd kan je zo de ontwikkeling van 'executieve functies' stimuleren (alle regelfuncties van de hersenen die essentieel zijn voor het realiseren van doelgericht en aangepast gedrag); bij ouderen kun je die juist behouden. In zijn ambitie om meer mensen aan het schaken te krijgen bedacht hij een masterplan waarbij hij schaakdenken- en bewegen wilde uitrollen naar onderwijs, zorg en schaakclubs. Via een advertentie in de krant kwam hij op het spoor van het Fonds Ooststellingwerf.

Het gaat om de mensen

(Martin) "Ik had wel eens eerder een poging gedaan, maar toen nul op het rekest gekregen. Jammer, waar is het fout gegaan, waar had ik het anders moeten doen? Ik heb toen wat advies ingewonnen. Op grond daarvan heb ik mijn formuleringen aangepast. Het gaat niet om mij, het gaat om mensen; de gemeente kan ook mooi als voorbeeld dienen voor andere gemeenten. Ook heb ik wat foto's van de kinderen laten zien die zelf als schaakstuk op plein aan het puzzelen zijn. Dat spreekt aan en heeft er mede aan bijgedragen dat het project gehonoreerd werd. Ik ben blij dat dit gebeurd is en dat we ondanks deze lastige tijd resultaten hebben geboekt. Ik weet welke zetten ik moet doen. Ik heb de lijnen zodanig uitgezet, dat ik weet dat het rendement zal opleveren, maar óók dat het tijd nodig heeft. We draaien nog niet eens op volle toeren. Ondanks corona en koudwatervrees bij het personeel hebben we binnen het deelproject in de zorg toch dit bereikt."

Iedereen kan meedoen

(Hillegonda) "Bij de mannen van ons zorgcentrum had ik al eens gevraagd: kunt u schaken en zou u dit willen leren? Iedereen reageerde negatief: schaken kan ik niet en wil ik ook niet meer leren. Maar Martin was aanstekelijk enthousiast en het idee dat je mensen met dementie iets kunt aanleren, maakte het voor mij interessant. Martin introduceerde een variant op het schaak spelen, dat iedereen kan leren spelen. We zijn in april begonnen en het was een succes. Het grootste euvel was, dat het schaken heet. We noemen het nu 'hersengymnastiek', dan komen bewoners makkelijker in beweging. Ik had nooit gedacht dat de bewoners en ik zo enthousiast zou zijn. Eerst zie je onzekerheid: is het wel goed, zoals ik het doe? Maar al gauw komt het besef: oh, maar dan heb ik twee keer zoveel punten als ik deze beweging maak. Er zit een wedstrijdelement in; ook als je oud bent, wil je graag winnen. Het mooie is dat iedereen op zijn niveau iets kan doen. Het geeft een positief gevoel met nagenoeg altijd een succeservaring. Omdat ze veel in duo's spelen, ontstaat onderlinge waardering en elkaar helpen. Iemand die nog niet de beweging van een schaakstuk beheerst, kan wel punten tellen voor een ander. Het doet een ander beroep op mensen dan bijvoorbeeld bingo: wat mag ik wel of niet met mijn schaakstuk doen, hoe kan ik zoveel mogelijk punten verzamelen?"

Mensen met een beschadigd brein moeten elke keer ‘aangezet’, dat is de grote kunst. Martin kan dat als geen ander. We hebben de pech gehad dat we veel verschuivingen in personeel hebben gehad; mensen die gegroeid zijn in het schaakdenken. Daardoor is in de basis kennis verloren gegaan. Zodra de teams weer stabiel zijn, laten we meer mensen hiermee kennis maken door middel van een klinische les van Martin. Dan kunnen we het groter uitzetten, ook individueel door vrijwilligers in het appartement laten doen. Het werkt positief uit op welbevinden. Als mensen zich welbevinden, voelen ze zich gezonder. Als je afleiding hebt, voel je pijntjes minder.”

Ingeweven in de gemeente

(Martin)“Dat personeel het lastig vindt, zie je ook in het onderwijs. In Armenië is schaken vast onderdeel in het curriculum van scholen. Het heeft 40 jaar geduurd om dit te waarborgen in het systeem. Ik zie dat leerkrachten op slot komen te staan bij het woord ‘schaken’. Eerst moet ik veel vooroordelen weghalen. Wat houdt schaakdenken- en bewegen eigenlijk in? Wat brengt het ons? Prima, dat je zegt dat schaken onhaalbaar is, maar wat is voor kinderen dan wel haalbaar. En wat heb je voor jezelf nodig? Het hangt van jou af; probeer het om te buigen. Het is magisch als een zwarte doos. Ik heb iets, ik weet niet wat erin zit. Maar laten we het samen het uitpakken en ontdekken. Je moet je kennis injecteren in het systeem. Iedereen die het schaken nog niet kan, kan op zijn eigen manier het spel leren spelen. In Armenië is het ook gelukt, maar het heeft even geduurd. Op scholen breng ik materialen in en leer ik leerkrachten zich dat eigen te maken, zodat ze het kunnen inzetten als les, als speelvorm (schaaktikkertje op het plein) of als coolingdown. Het heeft een positieve invloed op kinderen en de kwaliteit van onderwijs. Dat zie je in de klas. Kinderen zijn enthousiast, er is meer ontspanning, geen conflicten in de klas.

Eén school heeft al een heel traject doorgelopen. We kunnen nu al een beetje oogsten en ondertussen blijven zaaien. Inmiddels is ook schaakclub Fryske Hynders opgericht. Die kan nu leden gaan werven en het spel blijven promoten. Ambities voor de toekomst heb ik volop. Ik wil meer scholen en instanties benaderen en voorzien van materiaal en kennis. Ik wil nog meer varianten introduceren zoals levend schaak in het bos, kroegenschaak. Meer schaakles en clinics geven, streetchess en interne competities/toernooien op scholen maar ook vanuit de schaakclub spelen tegen omringende dorpen en steden.

Het is even investeren, maar het doel is dat schaakdenken- en bewegen over vijf jaar is ingeweven in de gemeente. Misschien ook iets voor de gemeenteraad?

Subsidie 6.874 cofinanciering 2.877 vrijwilligersuren

RODE RAKKERS EN ANARCHISTEN, HVA brengt historie tot leven

Het verhaal van Geert Veen en Akkie Zeilstra over het Openluchtspel 'Het Hongerproces van Appelscha 1893'

De Historische Vereniging van Appelscha e.o. (HVA) vindt het belangrijk om de historie van het dorp onder de mensen te brengen. Het openluchtspel 'het Hongerproces' staat daarom bol van rode rakkers en anarchisten.

Al sinds jaar en dag organiseert de HVA een fietstocht langs WO II monumenten en onderduikplaatsen. Zo ook bij het monument voor Jo de Haas, gemetseld door Tinus Veenstra, op het kampeerterein tot Vrijheidsbezinning (in de volksmond de anarchistencamping) in Appelscha. Die Tinus was een 'rode rakker' en ook verhalenschrijver, onder andere van het toneelstuk 'Hongerproces' dat in 1946 achter het Compagnonshotel aan de Vaart Z.Z. was opgevoerd. Wat zou het leuk zijn hier een openluchtspel van te maken. De tekst van het toneelstuk was niet in het archief van de anarchistencamping te vinden. Maar via Tresoar bemachtigden ze het complete verslag van het proces-verbaal van het Hongerproces. Een dorpsgenoot bood aan het script te schrijven. Via een andere dorpsgenoot kwamen ze aan het programmaboekje met informatie over spelers en rolverdeling. Ze vroegen de scriptschrijver het toneelstuk van Tinus te verweven met de honderdste sterfdag van Domela Nieuwenhuis, de voormalig dominee, later anarchist, die het volk vanaf een aardappelkistje toesprak. Nadat spelers en een regisseur waren gevonden, startten voorjaar 2019 de repetities in de Hoolten Klinte.

Dat gaat heel wat kosten

"En nu? zeiden we. Dit gaat heel wat kosten. Penningmeester Gerard is erin gedoken, die is goed thuis in cijfers, hij leverde de begroting en het dekkingsplan aan. Secretaris Akkie vulde de papieren in voor het Cultuurfonds Ooststellingwerf, maar dat werd hem niet", zegt Geert. "Toen kwam het Fonds Ooststellingwerf en het Iepen Mienskipsfûns op de proppen. Ik ben naar een voorlichtingsavond in het gemeentehuis geweest en heb daar Jaimy Pijnacker en Peter Algra ontmoet. Samen met hen heb ik om tafel gezeten om ons plan te promoten. Er was een hele lijst met vragen, soms dacht ik: jeetje, wat moet ik hier op antwoorden? Wat doe je aan empowerment? Empowerment, wat is dat? Of hoe je mensen uit eenzaamheid wilde halen, hoe je iets voor oud en jong ging maken. Er komt echt heel veel bij kijken en je moet er behoorlijk wat tijd in steken.

Vervolgens hebben we een eerste concept bij Jaimy ingeleverd. Zij controleerde of de aanvraag volledig was. Ze ging niet in op de inhoud, dat was aan de adviescommissie was haar reactie. Peter Algra gaf het zelfde advies, maar bracht ook de criteria van het IMF extra onder de aandacht als verbeterpunt. Fijn dat ze beiden mee dachten, het was onze eerste keer. Daarna heb je een stramien waar je op kunt doorborden.

Midden december vlak voor de kerst kregen we bericht. Nou, dan ga je fijner de kerstdagen in! We hadden 30.000 begroot en kregen 10.000 van beide fondsen. Best een behoorlijk bedrag. Als je dat niet zou krijgen, is het niet op te brengen. Alles valt of staat met of er geld binnen komt. Je moest er ook zelf iets aan bijdragen. Je mag de uren van vrijwilligers en een deel van de kaartverkoop opvoeren als eigen bijdrage. Na afloop van het project werd als tegenprestatie verwacht dat we een kort verslag van het project + foto's bij de sponsors inleverden. Dat is niet ingewikkeld. Op de ervaring die we zo opgedaan hebben kunnen we verder bouwen."

Het ging niet allemaal van een leien dakje

"Het ging niet allemaal van een leien dakje. Je moet aan zoveel dingen denken. Geert had daarom een draaiboek van dag tot dag gemaakt. Op deze manier weet iedereen wanneer hij iets moet doen. De hoofdrolspeler raakte anderhalve week van te voren zijn stem kwijt. Gelukkig was er een man bij toneelclub 'Vriendenkring', die, als hij wat leest, het kent. Hij had al een rol, maar zonder te blikken of blozen zei hij: ik doe het. Om de kosten van het programmaboekje te betalen, is Geert bij de Appelschaster ondernemers langs geweest voor kleine advertenties. We kwamen dingen tegen waar we geen rekening mee gehouden hadden. Vanwege de licht- en geluidsinstallatie moesten we van de verzekering bewaking regelen. Dat tikt de duizend euro wel aan. Een tweede keer houd je daar rekening mee. Daags voor de try-out waren mensen 's nachts om twaalf uur nog in de stromende regen bezig met opbouwen. We hopen maar dat de weergoden ons hierna goed gezind zijn, zeiden we.

Het is gelukt en het was een groot succes. We hadden hartstikke mazzel: alle dagen waarop we optraden was het mooi weer. Elke avond volle bak, 600 tot 700 man, dat kun je toch niet bedenken? Op donderdag hadden we een try-out voor de jeugd. Opdracht aan de scriptschrijver was om een verbinding van vroeger naar nu te leggen. Daarom had Domela Nieuwenhuis een mobieltje in het stuk. Via een kabel kwam hij als een engel uit de hemel naar beneden. De schoolkinderen waren helemaal enthousiast toen Domela in de boom bleef haken. Je had ze moeten horen, ze meenden dat het erbij hoorde. Behalve bezoekers uit de regio, waren er bijv. ook vakantiegangers die op de Roggeberg vakantie vierden. Er waren zelfs mensen uit Limburg, die op de website over het hongerproces van Appelscha hadden gelezen. Ook heel veel anarchisten, want daar is het op gebaseerd. Heel veel mensen kennen het verhaal 'het hongerproces van Appelscha' niet. Het gaat over drie veenarbeiders die een extra brood eisten bij de armenvoogd. In die tijd hadden de veenbazen hun eigen winkeltje; veenarbeiders waren verplicht om bij hen te kopen. De winter duurde te lang, maar de armenvoogd weigerde om hun extra brood te geven. Met paard en wagen zijn 'de bandieten' naar Crackstate, de rechtbank in Heerenveen gebracht. De mannen hebben een jaar in de bak gezeten."

Tachtig spelers, figuranten en vrijwilligers

"We hadden wel tachtig spelers, figuranten en vrijwilligers. De jongste, de zoon van de veenbaas was acht jaar. 'De grijze massa' was gekleed in een grijze overall en muts: technische mensen, mensen die spullen op en van het toneel brachten. Bewoners van OlmenEs, een antroposofische instelling hier vlakbij liepen door het publiek heen en hielden het pad schoon. Naderhand hebben we in het verenigingsgebouw de Hoolten Klinte nog een avond gehouden met een filmregistratie die van alle avonden is gemaakt. Ook nu (voor de opvoering van Uit de Klauwen) is iedereen dolenthousiast. Vrijwilligers komen met de vraag: gaan we nog iets doen? Ze zijn echt betrokken, ze mogen wat doen. Ieder heeft zijn eigen kwaliteiten en die worden gezien.

In de (social) media wordt wel eens negatief over Appelscha geschreven: hier kan nooit iets. En toch: er gebeurt hier heel veel en met hulp van veel vrijwilligers!

Subsidie 10.000; cofinanciering 18.205; uren 2.500

RUIMTE GEVEN

Het verhaal van bestuursleden Rob Visser (penningmeester) en Siepie de Boer (voorzitter) van Stichting de Dorpskamer in Appelscha

Er is al veel gebeurd sinds ze de sleutel van het pand kregen. Een sfeervolle inrichting zorgt dat bezoekers zich thuis voelen. Meer en meer weten mensen en organisaties de deur van de Dorpskamer te vinden. Een deur, die staat voor 'de bedoeling' van de Dorpskamer: letterlijk en figuurlijk ruimte geven aan dorpsbewoners. Op 1 juli gaat die deur officieel open!

Tijdens de dorpsgesprekken in 2019, bleek dat er in het dorp behoefte was aan meer onderling contact. Het pand waar ze nu zitten is eigendom van woningcorporatie Actium en was in eerste instantie een ontmoetingsruimte voor bewoners van Riemsoord en zorggroep Liante. Zij zijn nog steeds welkom in de Dorpskamer, net zo goed als senioren uit de aanleunwoningen en bewoners jong en oud uit Appelscha. Het in mei 2021 opgerichte stichtingsbestuur is inmiddels teruggegaan van zes naar vier leden. Een jonger bestuurslid had meer affiniteit met 'doen' en minder met 'besturen', een ander is nog op reis. Na veel gedoe met vergunningen en € 2.500 armer hebben ze eindelijk toestemming gekregen een eigen deur te laten maken. Een ingang, los van die van de zorggroep, die uitdrukt voor wie de Dorpskamer er is. Een duidelijk gezicht voor het dorp.

Je thuis voelen

"De ruimte is het allerbelangrijkste, bedoeling van de dorpskamer is dat jij je er thuis voelt. Vandaar het bankstel. Met die inrichting zijn we als bestuur begonnen. Dat was een heel proces: wat willen we? Wat mag het kosten? Wat willen we houden als ingang? De vloer was niet de bedoeling, maar we moesten iets aan het geluid doen. We moesten zorgen dat het naar boven toe niet teveel geluid geeft. We hebben daarom gekozen voor een luxe vloer die twintig decibel dempt. Bovenbuurvrouw Hilly heeft geen last van ons. Een van de bestuursleden heeft samen met zijn vader de stamtafel en de uitserveerbalie gemaakt. De tegeltjes in de keuken zijn persoonlijk door bestuurslid Irene gebakken. We hebben zelf de muren geschilderd. Er waren verschillende meningen over de kleuren. Totdat de twee jonge bestuursleden zeiden: we willen iets met de natuur doen. Zij komen uit het dorp, hebben iets met de omgeving en de natuur. Ze hadden een uitgesproken mening: we gaan voor het groen van de bomen, het paars van de heide en de kleur van zand. We hebben een kunstenaar gevonden die hier in het dorp woont en hier een expositie van haar werk opgehangen. Onze bedoeling is om elk kwartaal wisselende tentoonstellingen te hebben: lente, zomer, herfst, winter."

We doen het voor het dorp

"We moesten preventief voelen: hoe zouden we het willen, terwijl het nog geen invulling heeft. Iets zelf organiseren, terwijl we nog niet weten: wat wil het dorp en welke initiatieven komen er vanuit het dorp? We willen iets bieden, maar ook ruimte geven en ideeën uit het dorp halen. Dat moet langzaam groeien en een wisselwerking worden. Je ziet ook, dat het groeit. Via mond-tot-mondreclame weten mensen en organisaties meer de weg naar de Dorpskamer te vinden. We hebben een aantal groepjes in huis zoals de bejaardengym, bridgen, bingo en schaken voor jong en oud. De Zonnebloem zocht een locatie waar ze hun bingo konden houden. Een keer per maand is hier een kerkdienst en een keer per maand komen leden van de ouderenbonden uit Haulerwijk, Appelscha en Oosterwolde hier bijeen. Politieke partijen en Dorpsbelang vergaderen hier. We hebben veel last van corona gehad. Het was heel zwart-wit. Vanwege corona wil je zo weinig mogelijk contact en vanwege de behoefte van het dorp juist zoveel mogelijk contact leggen. We hebben gezegd: we laten het aan de mensen zelf. Wij faciliteren slechts door letterlijk de ruimte te geven. Laat initiatieven zelf beslissen wat ze willen en activiteiten onder eigen verantwoordelijkheid organiseren. Onze meningen zijn niet belangrijk, wij doen het voor het dorp!

We willen proberen één keer per kwartaal een bijeenkomst 'lege knip, volle tas' te organiseren, één keer het podium te geven aan iemand die iets wil vertellen of laten zien en een koffieconcert op zondag te organiseren. De kunstenares die nu exposeert gaat straks 6 lessen 'kennismaking met de schilderkunst' geven. Een bewoner die zoveel jaar in de bajes heeft gewerkt, komt langs met een mooie serie over IJsland."

Door veel barrières heen moeten

“We moesten door veel barrières heen. Bewoners in de aanleunwoningen van Riemsoord zeggen: dit is altijd onze ruimte geweest. Moeten wij nu € 1,00 voor koffie betalen? Dan ga ik naar een andere locatie! Maar wij als bestuur moeten hier alle lasten betalen. We moeten onze verdiensten uit de verhuur en de consumpties halen. In de samenwerking met Lianté en Actium hebben we afgesproken dat we geen huur vragen aan bewoners, tenzij ze een besloten club willen. De handwerkclub van Lianté wil geen open club, dat betekent dat ze € 12,50 per dagdeel moeten betalen.

We willen het laagdrempelig houden, zoveel mogelijk open zijn en mensen met een kleine portemonnee een plek bieden waar ze bij elkaar kunnen komen en vertier kunnen vinden. Dat is anders dan voor bijvoorbeeld het Kunstcafé: die hebben een andere doelgroep. Het gemeenschapsgevoel moet nog groeien in Appelscha. Dat hoorden we bij het uitdelen van de flyers: nou, ik wens je veel succes, wij hebben het al vaak geprobeerd. Wat ook speelt is het aantal vrijwilligers. Nu, in de pioniersfase kunnen we als bestuur overal bij zijn, maar op den duur moeten er meer vrijwilligers komen. Dat is een ‘wat komt eerst, de kip of het ei?’ verhaal. Als je mensen vraagt, willen ze weten waar je ze voor nodig hebt. Mensen willen er ook voldoening uit halen en daarbij: we leven in een tijdperk waarin men zich minder voor het collectief wil inzetten.”

Wel een bedrijf te runnen

“De toezeggingen van fondsen had André Ponger de opbouwwerker geregeld. We hebben heel veel aan hem gehad, hij kent de wegen. Uiteindelijk hebben we totaal € 70.000 aan subsidiegelden gekregen (eigenlijk maar € 57.800 omdat wij als stichting geen BTW kunnen terugvragen). Het geld was er al voordat wij begonnen. Het openen van een rekening bij de bank was lastiger. Zonder dit geld waren we hier niet aan begonnen. Het is een project waarvan wij de kosten straks wel moeten verantwoorden. Ondertussen hebben we wél een bedrijf te runnen. We kunnen nu nog geen beeld maken van de inkomsten en kosten. Kunnen we met de omzet uit koffie en zaalhuur de kosten per maand dekken? Dat hangt er vanaf. We hebben een eigen huisnummer, vanwege de container. Wat als we straks worden aangeslagen voor afvalstoffenheffing of onroerend zaakbelasting? Veel liever krijgen we een basisbedrag aan subsidie, zodat we een constante factor kunnen zijn in plaats van in een ‘wiebelpositie’ te verkeren.

Op vrijdag 1 juli is de uitgestelde officiële opening. Hopelijk kunnen B&W dan via een eigen ingang de Dorpskamer betreden. Die opening moet knallen en veel mensen trekken! Er is al veel gebeurd maar er is ook nog veel te doen. ‘Alles’mag maar niks hoeft. Er is veel ruimte voor initiatieven. Kom vooral binnen en laat je zien, wij ontmoeten je graag!!

Subsidie 25.000 cofinanciering 36.710; uren 25.90

IEDEREEN IS WELKOM IN DE HERBERG

Het verhaal van de Herberg in Waskemeer door Reinder de Roos, Klaas Lise en Ieke Otter

Niet gehinderd door enige kennis van de horeca stortte een groep Waskemeerders zich in het avontuur van een dorpsherberg. Idealen hadden ze des te meer; de herberg was een kans hun 'missie door relatie' uit te dragen. Daar wilden ze hun nek wel voor uitsteken. Achteraf is het een spannende tijd geweest. En had je hun 3 jaar geleden verteld wat ze allemaal moesten doen, hadden ze het misschien niet gedaan. Maar je rolt erin...

Drie jaar geleden werden er in Waskemeer dorpsgesprekken gevoerd; de gemeente wilde weten wat er speelde. 'Hier is geen plek meer waar we elkaar kunnen treffen', was de reactie. Middenstanders hadden het dorp verlaten. De verpauperde herberg was verkocht en er gingen verhalen dat er appartementen in zouden komen. Schande, vond een aantal bewoners. Zij zagen een kans om er een ontmoetingsplek voor het dorp van te maken en kochten het van de eigenaar. Ze vonden een financier die bereid was hun € 250.000 te lenen. Ze hadden een half jaar de tijd dit terug te betalen en gingen voor crowdfunding. Ze nodigden dorpsgenoten uit om voor minimaal het symbolische bedrag van € 7.000 te participeren. Dat lukte; één iemand participeerde zelfs in zevenvoud.

Relatie leggen met de mensen om ons heen

"We zijn allemaal van de kerk, hebben ooit een 3D project gedaan. 3D staat voor drie dimensies: binnen, buiten en boven. De spreuk die erbij hoorde was: missie door relatie. We willen een relatie leggen met de mensen om ons heen. De herberg is een kans om onze missie uit te dragen. Tachtig procent hier weet niet dat we het om deze reden insteken. Maar als ze vragen: waarom doe je dit, dan vertel je het. Direct nadat de sleutel er was zijn ze begonnen te klussen. Het was een grote chaos. Het buitenwerk is grotendeels door vrijwilligers en enkele vakmensen gebeurd; de bestrating is er uit geweest. De muren zijn behandeld met de hogedrukspuit, de voegen moesten eruit en weer in. De keuken moest opgeknapt, het plafond gestript en geverfd, de bar moest gedaan. We werden niet gehinderd door enige voorkennis. We wisten niks van horeca. We wisten alleen dat we naar een datum moesten toewerken dat we open gingen.

In die tijd zijn ook de contacten met het Fonds ontstaan. We hebben een gesprek gehad met Marten Tel en iemand van de provincie, van het Iepen Mienskipsfûns. We moesten een plan opstellen, dat heeft Ieke's dochter gedaan. Zij is journalist, we hebben haar veel informatie gegeven die zij naar de fondsen verstuurd heeft. Die hebben er op geschoten: misschien moet je dit en dat aanpassen. Reinder en Andries, Ieke's man hebben een pitch gedaan, daar hadden we maar heel weinig tijd voor. Ze waren direct enthousiast. Vervolgens moest er een plan komen waar je het geld voor wilde gebruiken. In totaal kon je 60% uit fondsen halen, de rest moet je zelf regelen. De keuken was verouderd, dus dat hebben we erin verwerkt. In november dit jaar is het dak van de herberg vernieuwd, ook dat hebben we meegenomen. Uiteindelijk kregen we eind november het bericht dat we van beide fondsen het maximum hadden gekregen. Andries heeft alle papierwerk voor zijn rekening genomen, ook de eindafrekening richting gemeente. Dat was geen hobbel voor ons. Iedereen die wat kon, daar gingen we heen."

Corona

"Twee jaar geleden, 1 februari 2020, gingen we open. Vrijwel direct daarna gingen we weer dicht, toen kwam corona. Al met al zijn we drie keer dicht geweest. In die tijd hebben we take-away geprobeerd. April dit jaar gingen we weer open, we hebben een mooie zomer gehad. Zaterdag zijn er veel toeristen, vanwege de fietsroutes die hier langskomen. Volk vanuit Limburg en Zeeland komt vanwege corona nu naar het hoge Noorden. Nooit geweten dat het hier zo mooi is, zeggen ze. Als ze afrekenen zeggen ze: heb je alles wel aangeslagen? We hebben hier schappelijke prijzen. Wel hebben we het zaterdag commerciëler, zodat het in de winter socialer kan. Het bereik van eenzame mensen valt tegen, door corona durven ze niet. Nog niet alle Waskemeerders zijn hier binnen geweest. Het blijft wel ons streven, we hopen dat het straks wat losser wordt.

Vrijwilligers komen overal vandaan

“We hebben hier totaal 70 vrijwilligers; ze komen overal vandaan. Alle gebak maken we zelf, we hebben wel 22 taartenbakkers. Om die eigengemaakte taart komen mensen hier. Deze zomer vroeg iemand naar dat lekkere gebak van gisteren. Dat was er niet meer. Dan proberen we het andere wel, was de reactie. We hebben ook veel patatbakkers. De patat is van aardappelen uit eigen streek. ‘s Woensdags staan ze nog op het land, op donderdag worden ze schoongemaakt en voorgebakken. Mensen uit andere dorpen komen hier om patat te eten; afgelopen weekend hebben we honderd bakjes patat verkocht. Er is een enorme saamhorigheid onder de vrijwilligers. Een man werd ernstig ziek; hoe daar dan naar omgekeken wordt. Er zijn mensen die het wel en wee in het dorp in de gaten houden: weet je dat die en die zijn vader overleden is? Ja, ik heb er al een kaartje heen gestuurd namens het bestuur. “

Stuk verbinding

“Dankzij de Herberg is een stuk verbinding ontstaan. Onze ambitie is om dat uit te breiden met meer activiteiten. Misschien een Repair Café, activiteiten voor de kinderen of een middag voor ouderen. Spelletjes zoals een sjoelbak en rummikub zijn er wel. We willen ook maaltijden aanbieden, misschien een aantal keren per maand een lopend buffet, zodat mensen elkaar kunnen treffen. Had je ons drie jaar geleden verteld wat we allemaal moesten doen, dan waren we er misschien niet aan begonnen. Het eerste jaar zaten we elke week wel een keer om tafel om te overleggen hoe we dit of dat zouden doen. Over het logo, over de vloer, over welke koffie we wilden schenken. We zijn alcoholvrij en daar hebben we lang tegenaan gehikt. Vanuit onze christelijke achtergrond denken we dat het geen must is. Het is een goede beslissing geweest. We hebben te maken met minder eisen en trekken een ander publiek. We werden niet gehinderd door enige kennis van zaken. Maar je rolt erin.”

subsidie 25.000; cofinanciering 98.500; uren 4.144

BROEDPLAATS VOOR BIODIVERSITEIT

Het verhaal van Agnes Hollander-Dokter namens de tuincommissie van basisschool Obs Buttinga

Het zaadje dat initiatiefneemster Agnes juni 2018 plantte is tot bloei gekomen. Inmiddels is de Buttingaschool een moestuin, een vlindertuin en een voedselbos rijker. Het plaatje is nog niet compleet, de volgende ambitie is een groen schoolplein. Een ding weet Agnes zeker: om te kunnen oogsten moet je iedereen meenemen in je plannen.

“Daar kunnen we meer mee”, dacht Agnes als ze dagelijks langs de strook groen rondom de school van haar kinderen fietst. Toen ze opperde daar een moestuin van te maken, kreeg ze na de zomer direct groen licht van school. Een groep enthousiaste ouders, waaronder een hovenier, ging aan de slag. Dankzij de inzet van vrijwilligers, bedrijven en een eerste financiële bijdrage van het fonds Ooststellingwerf was in voorjaar 2019 de moestuin een feit. Sindsdien zijn de ideeën en ambities van de initiatiefgroep niet meer te stoppen. Wenkend perspectief is een eigen versie van ‘het groene schoolplein’. Agnes hoopt daarmee ook andere scholen in de gemeente te inspireren.

Wel spannend

“We dachten eerst alleen aan een moestuin, maar de hovenier had niet lang daarvoor een cursus ‘groene schoolpleinen’ gevolgd en zag wel meer in het verschiets dan alleen een moestuin”. Dus toen hebben we het volgende jaar, september 2019, weer een aanvraag gedaan, deze keer voor een vlindertuin en voedselbos. De hovenier is een ecologische hovenier en gaat voor inheemse beplanting en verrijking van de biodiversiteit. Van een combinatie van ideeën heeft hij een ontwerp gemaakt. Dat ontwerp hebben we samen gepitcht bij de gemeente. Dat was wel spannend, maar dit onderwerp spreekt iedereen aan. Daarna konden we gaan aanvragen. Alle openbare scholen hier vallen onder de Stichting Comprix. Dit is de officiële aanvrager van het plan, terwijl het echt een ‘dingetje’ van onze school is. Ik heb alles ingevuld. Het Fonds Ooststellingwerf is denk ik wat makkelijker en minder streng dan de provincie. Maar ook hier moest wel weer een uitgebreid plan worden geschreven en aan allerlei voorwaarden worden voldaan. Daar komt best wel iets bij kijken en het moet allemaal in de vrije tijd. Bovendien hanteren beide fondsen verschillende deadlines. Eind augustus zijn we weer met school begonnen en in september was de start van de subsidie van het Fonds. Voor de scholen komt die opening van het fonds soms wat te snel. Binnen twee weken moest het plan geschreven. Toen de toezegging binnenkwam, hebben we het wel een beetje gevierd, elkaar via de app een schouderklopje gegeven: het is gelukt! Echt even een vreugdemomentje. De provincie gaf ook en dat is fantastisch. Zonder dit geld, hadden we het niet kunnen doen.”

Iedereen meenemen

“Toen konden we weer gaan plannen: wanneer beginnen we met de aanleg, wanneer gaan we grond afgraven? Dan zie je hoe mooi het is, als je er een professionele hovenier erbij hebt. Die weet wat hij moet aanschaffen en wat de beste tijd van aanplant is. Zelf ben ik gaan kijken waar ik mooie fruitbomen kon vinden. Via facebook kwam ik een oproep tegen van een kwekerij die kiwibesbomen weg ging doen. Daar staan er nu een paar van bij school en in mijn eigen tuin. Het voedselbos is echt een proces van jaren, het is daarom zaak om iedereen mee te nemen in het proces. Aan de voorkant; vòòrdat je aan de slag gaat, moet je daar al aan denken. Gedurende het traject was er een wisseling van de directie. Dat gaf ook wat spanning en onzekerheid: hoe gaat die reageren? Wat als die zegt: doe het gazon er maar weer in? Sowieso is

zo'n prachtige tuin ook spannend voor de school, misschien krijg je te maken met jeugd die gaat slopen en planten er uittrekt. Dat kan een reden zijn voor een school om het niet te doen. Gelukkig valt het tot nu toe mee; het scheelt dat de tuin aan de voorkant van de school zit en de huizen er tegenover voor sociale controle zorgen.

Iedereen moet je meenemen in het proces. Kinderen kunnen vies worden op school en ouders kunnen hier over klagen. Dus moet je ze meenemen in het bewustwordingsproces. Kinderen hoeven niet in hun beste kleding naar school. Leg uit wat een groene tuin kan opleveren voor de kinderen. Zelfde geldt voor de buurt. De aanleg van zo'n tuin geeft wat drukte en rommel. Informeer ze op tijd. Er staan nu mooie informatiebordjes bij de tuinen, zodat iedereen die langsloopt kan lezen waar de school mee bezig is en dat een voedselbos tijd nodig heeft om te groeien. En dat we bijvoorbeeld inheems plantengoed gebruiken, omdat dit goed is voor de bijen."

Groene schoolpleinen

"We hebben een groep vaste vrijwilligers. In de vakantie is er een schema van betrokken gezinnen die om de beurt water geven. Oogsten gebeurt ook in de zomer. Daarom hebben we in de nieuwsbrief van school geschreven: ben je in de buurt en hangt er een courgette of komkommer, neem 'm dan mee. Mensen uit de buurt lopen regelmatig een rondje in de tuin. Er zijn ouderen die langskomen en vragen: mag ik straks wat zaden van die mooie stokroos hebben? Er zijn ouderen die tips hebben Sommigen van hen hechten aan fanatiek schoffelen, iets dat wij niet willen. Wij hebben een andere visie, maar zo komt het wel tot een uitwisseling van ideeën. De buurt geniet ervan en we hebben meegedaan aan een open tuinendag. Zo hadden we het ook in het projectplan benoemd: na schooltijd is iedereen welkom. De nieuwe directrice heeft het voortraject niet meegekregen, maar is minstens zo enthousiast als de vorige. Zij vond het een cadeautje om hier te komen en wil ons hele plan om de natuur een plek te geven integreren in de visie van de school. Daar had ik alleen maar van kunnen dromen. De kinderen spelen in de pauze in het voedselbos. De leerkrachten beamen dat het groen de kinderen uitdaagt tot spel met meer fantasie, dat ze er na de pauze rustiger van worden en dat het vooral veel ontdekkend spelen en leren is.

Het zou mooi zijn als we onze plannen voor een groen schoolplein dit jaar kunnen starten en afmaken. Dan is ons ideaal al weer een heel stuk dichterbij. De gemeente is onze school als voorbeeld gaan propageren en heeft me gevraagd om bij alle scholen langs te gaan. Ook samen met de hovenier zet ik me nu blijvend in voor groene schoolpleinen. We hadden grote ambities, maar dat het zo omarmd zou worden, dat had ik niet bedacht. Wij zijn nu drie jaar verder maar wij blijven ons de komende jaren met veel plezier inzetten voor de tuinen en het plein van de Buttingaschool. Hopelijk volgen er meer scholen in de omgeving."

Subsidie tweede aanvraag 4.500; cofinanciering 3.914; uren: ontelbaar

STUK GESCHIEDENIS KOMT WEER TOT LEVEN

Het verhaal van Maarten Jeronimus (organisator en coördinator), Kees Timmerman (historicus) en Hans Oosterhaven (als boswachter van Natuurmonumenten de hoeder van de terreinen) over de ontsluiting van de kampen Ybenheer en Oranje.

Parallele processen; bizar, wat er dan kan gebeuren. In Fochteloo kwamen ontwikkelingen die vanuit verschillende kanten waren ingezet bij elkaar; aanwezige kennis en kunde werd dusdanig benut dat het geheel meer werd dan de som van de delen. Met de ontsluiting van de kampen Ybenheer en Oranje komt een stuk geschiedenis weer tot leven, dat doorgegeven kan worden aan volgende generaties.

Volgens Kees waren er altijd al mensen die een ‘unheimisch’ gevoel kregen als ze de twee bosjes aan het fiets- en wandelpad bij Fochteloo passeerden. De uitkomst van een ‘prikstokonderzoek’ van Kelly Bosma, een studente archeologie leverde interessant materiaal op. Deze bosjes, bestaande uit nauwelijks meer dan wat bomen, brandnetels en bramen bleken de meest waardevolle bosjes in het gebied te zijn. Behalve het grote kamp Westerbork waren er tijdens de tweede wereldoorlog overal in Nederland kleine kampen, waar Joodse mannen verbleven in afwachting van deportatie naar Westerbork. Na de tweede wereldoorlog boden diezelfde kampen nog lange tijd onderkomen aan voormalige KNIL-militairen uit de Molukken en hun gezinnen. Kelly’s rapportage leverde de locatie van een paar overblijfselen van het voormalige kamp Ybenheer op. Het was koren op de molen van een werkgroep van bewoners van Fochteloo. In 2016 hadden zij al het idee opgevat om hun dorpsgids te transformeren tot eentje om Fochteloo -een dorp waaraan toeristen vaak voorbij gaan op weg naar Veenhuizen en Appelscha- op de kaart te zetten met kwaliteitstoerisme. Zij vonden een medestander in Natuurmonumenten, die wilde investeren in binding met de inwoners van de omgeving, behoud van natuur en cultureel erfgoed. Overtuigd van de mogelijkheden van een community sloot Natuurmonumenten zich aan bij de werkgroep. Een lokale zorgboerderij en een bevoegen ambtenaar van de gemeente maakten de werkgroep compleet.

We gaan er werk van maken!

(Maarten): “Ik zocht contact met René Westerveld, hij was destijds ambtenaar van de gemeente en zat onder andere in het regio-overleg toerisme: zou je met ons mee willen denken? Daar heeft hij ja tegen gezegd. Begin januari 2018 hebben we een vergadering belegd voor mensen die misschien geïnteresseerd zouden zijn verder iets te doen met dit idee. René zei: verdiep je niet alleen in de geschiedenis. Zorg dat je ook iets hebt om te presenteren aan subsidiegevers. Doe een voorstel van een informatieroute met foto’s hoe het er vroeger uitzag en nu. Kees had al veel voorwerk gedaan naar het onderzoek van Kelly en wat er meer te vinden was over de kampen. We realiseerden ons: het is een prachtig verhaal, maar er is niets te zien. Dat was reden om te zeggen: dit moeten we afmaken, we gaan er werk van maken. We hebben allerlei mensen gevraagd die een rol konden spelen. Onder andere aan Natuurmonumenten: zijn jullie bereid om met ons iets van die kampen te maken? Ze zeiden ‘ja’. Naast het compleet maken van het verhaal en het uitzetten van de route hadden we ook deskundigheid nodig op het gebied van het opknappen van de weg, het aanleggen van parkeerplaatsen en het maken van informatiepanelen. Zo ontstond de community Fochteloo, een groep mensen die samen perfect zaken op poten konden zetten. Alle belangrijke elementen die nodig moesten zijn, zaten in de club. Er werd heel efficiënt gewerkt.”

Nog nooit zo’n enthousiaste pitch gezien

Maarten zorgde dat alle elementen die als voorwaarde door het Fonds werden gesteld een plek kregen. “Daar had ik al ervaring in opgedaan, iedere keer komen dezelfde punten weer terug. Vooral Martin Tel heeft de eerste keer goed geholpen: waar moet je aan denken en hoe pak je het aan? De mensen van Streekwurk zijn speciaal naar hier afgereisd. Voor de pitch zijn we naar Jubbega gegaan, daar zat een commissie van 5 of 6 man als jury achter de tafel. Eigenlijk hadden we veel te weinig tijd om zo’n groot project te pitchen. We hebben nog nooit zo’n enthousiaste pitch gehoord, was echter het credo. Zowel het Fonds als de provincie hadden beperkingen in hoeveel subsidie je kon krijgen. We hadden ze beide nodig om het project voor elkaar te krijgen. Het voorwerk was zó gedaan dat we dachten een goede kans van slagen te hebben. Het jawoord dat we december 2018 kregen was niet onverwacht, maar we waren er wel blij mee. Hierna moest nog een hoop werk verzet. We moesten beslissen welk paden realiseren we, wat kost dat, mag dat en hoe doen we dat? Toen dat klaar was kon ik een projectplan schrijven. Het is een lijvig

plan geworden, ik wilde alle facetten erin meenemen. Voldoe ik aan alles? Vandaar dat ons project zoveel punten kreeg.”

Hoofdbreken

Uitvoering van de plannen kostte de nodige hoofdbreken. (Hans) “Het was winter, dan kun je het meeste doen zonder verstoring. Maar het herstellen van paadjes werkt niet als het vriest. We hebben gelukkig mazzel gehad met het weer. De paden konden verbeterd worden en zijn tegelijkertijd toegankelijk gemaakt voor mensen met een beperking. Dankzij onze samenwerking met de Postcodeloterij kwam daar geld voor.” (Kees): “Er was zo weinig tijd tussen het jawoord en de presentatie van de heringerichte bospercelen aan het publiek. Alle vergaderingen hadden we een lijst van wel 70 gesprekspunten, die dankzij Maarten elke keer in razend tempo werden doorgenomen. Ik had voor mezelf nog het gevoel, dit is meer dan alleen een paar panelen neerzetten. Er is zoveel meer te vertellen. Het zou mooi zijn daar een boek van te maken. Er zijn wel honderd kampen in Nederland waarvan nauwelijks iets is vastgelegd. Met mijn voorzichtige ambities ben ik tegen de fondsen opgelopen: een boek is zó 20ste eeuw. Dat boek heb ik uiteindelijk wel geschreven. Formeel staat het buiten het project, maar er zijn wel haakjes. Beide processen hebben elkaar versterkt, ze zijn ook gelijk gepresenteerd. (Maarten) “Belangrijk was ook de afstemming met elkaar: wat halen we voor de dag en wat laten we rusten? Daarover heb ik nog contact gehad met Westerbork: we gaan jullie niet nadoen, maar willen wel graag formeel jullie toestemming hebben dat we de rapportage van Kelly gebruiken. Haar hebben we pas gevonden na de opening. De opening was indrukwekkend, we hebben geprobeerd deze in het licht van de bevrijding te zetten. De belangstelling was overweldigend. Alle betrokken partijen hebben een plekje in de opening gekregen. Een van de sprekers was een Molukse mevrouw, die zonder papier haar verhaal deed. Op aangeven van Natuurmonumenten is er een film gemaakt, mooi hoe iedereen daarbij betrokken werd. De zorgvragers van de Geitenmeijerij hielpen alsof hun leven ervan af hing. Zij doen het onderhoud op de kampen in samenwerking met Natuurmonumenten.”

Kwaliteitstoerisme

(Hans): “Deze werkgroep heeft in vier maanden ontzettend veel gerealiseerd. De cultuurgeschiedenis die onlosmakelijk verbonden is met het Fochteloërveen is weer zichtbaar gemaakt en biedt bezoekers de mogelijkheid om zowel de natuur als cultuur in deze omgeving te beleven.”

(Maarten): “Dankzij Natuurmonumenten zijn we ook op het landelijk netwerk vindbaar. Als je ‘wandelmogelijkheden’ opzoekt, krijg je ook de kampen Ybenheer en Oranje te zien. Nobilis, de in Fochteloë gevestigde stichting voor de prentkunst die arrangementen organiseert, neemt steevast de kampen mee. We zijn voorlopers geweest, die voor een sneeuwbaaleffect hebben gezorgd. Mensen zijn wakker geworden, mensen uit Diver, de Hemrik en Blesdijke zijn al bij ons langs geweest om te vragen hoe je zoiets aanpakt.”

(Kees): “Molukkers hebben lang de periode in de kampen beschouwd als een soort onbelangrijke tussentijd zoals het volk Israël de 40 jaar in de woestijn beschouwde. Nu er van terugkeer naar de Molukken eigenlijk geen sprake meer is, wordt de periode in de kampen geherwaardeerd als de start van hun nieuwe geschiedenis. Nu is er elk weekend wel een familie die hier naar toe gaat om de geschiedenis van de voorouders te beleven. Het is nu een plek waar ze hun gedenkbijeenkomsten kunnen houden.”

(Maarten) “Nu willen we (na de Coronastop) het stuk educatie weer oppakken. We werken aan een lesbrief in de vorm van een paspoort. Analoog aan wat Natuurmonumenten al heeft op het gebied van educatie en dan helemaal geënt op de kampen.”

subsidie 25.000; cofinanciering 38.500; uren 10.120

EEN KETEL VOL VERHALEN

Het verhaal van Marjolein Spitteler, coördinator van Stichting Kunstwerf

Renovatie van de wijk Haerenkwartier was aanleiding om bruggen te willen slaan tussen oude en nieuwe bewoners. Een werkgroep onder leiding van Kunstwerf ging de uitdaging aan. Het werd een hele kluit, maar het resultaat mag er zijn: een portret van de wijk in woord en beeld.

Al eerder had Kunstwerf een project uitgevoerd, waarbij kunst gebruikt werd om een brug te slaan tussen 'Ooststellingwerpers uit alle windstreken'. Zou kunst ook kunnen zorgen voor samenhang tussen oude en nieuwe bewoners van de duurzame wijk 'Haerenkwartier'? Na renovatie was de helft van de oude bewoners teruggekomen, de rest was nieuw. Marjolein nam contact op met opbouwwerker Harry. Ze liep met hem door de wijk, terwijl hij vertelde over de wijk. Vervolgens bedacht ze samen met de leden van de werkgroep Ketelhuis hoe ze het beste de identiteit van de wijk konden weergeven. Ze kwamen uit op verhalen. Als je verhalen deelt, ontstaat verbinding. Ze namen een kunstenaar in de arm om verhalen op te halen bij bewoners.

Op zoek naar mensen die verhalen wilden vertellen

"De projectnaam 'een ketel vol verhalen' is een verwijzing naar 'het Ketelhuis', het buurthuis dat altijd het middelpunt van de wijk is geweest. Daar zijn mooie verhalen over te vertellen. Dus gingen we op zoek naar verhalen. Maar we deden het project midden in de corona tijd. Hoe kom je dan in contact met bewoners? Op 5 mei 2020 hadden we grote bellen geblazen en liedjes gezongen voor de bewoners van verpleeghuizen die vanwege corona opgesloten zaten. Als we dit weer gaan doen trekken we kinderen en daarmee hun ouders, bedachten we. Zodra we met iets meer mensen de wijk in mochten, hebben we vier keer een bellenblaasparade in de wijk georganiseerd. We hebben foldertjes in brievenbussen gedaan, aan mensen overhandigd. Verteld dat we op zoek waren naar mensen die verhalen wilden vertellen. Elke keer kwamen er mensen die zich meldden: dat wil ik wel doen.

Gedurende het proces hebben we een aantal teleurstellingen moeten incasseren. Het duurde heel lang voordat het verzamelen van verhalen op gang kwam; we hebben er echt aan moeten trekken. Dankzij volharding en energie is alles op zijn pootjes terecht gekomen. Gelukkig waren er bewoners die op vele manieren actief waren. Zonder hun hulp hadden we dit project niet kunnen doen. Anco, een van de leden van de werkgroep Ketelhuis, heeft bij iedere bellenblaasactie nieuwe uitnodigingen rondgebracht. We mochten gebruik maken van het Ketelhuis. Beheerder Dolf, ook lid van de werkgroep Ketelhuis, gaf alle medewerking. Dan was er bewoonster Daan, die heel erg heeft geholpen met foto's van de wijk vroeger en nu. Zij hield zich in de oude wijk altijd bezig met de volkstuin. Die is nu weg, een nieuwe volkstuin komt terug bij het Ketelhuis. Daan heeft veel foto's gemaakt van de volkstuin, de mensen die in de tuin werkten en de transitie van de wijk. Daar hebben we dankbaar gebruik van gemaakt voor het maken van de filmpjes."

Een portret van de wijk

"Uiteindelijk heeft de kunstenares 20 interviews gedaan. Een vriend van haar heeft die geluidsbestanden omgezet in verhalen. Vervolgens heeft een professionele fotograaf al deze mensen op een geweldige manier geportretteerd. Die foto's hebben we opgehangen in 'het Ketelhuis'. Daarnaast hebben we een website gemaakt met daarop alle verhalen van de geïnterviewde mensen. Zowel uitgeschreven als voorgelezen. De voorgelezen verhalen zijn youtube filmpjes, waarbij ik de geluidsopnames heb gecombineerd met foto's hoe de wijk is veranderd: vroeger, de bouwplaats en hoe het nu is. Startpunt bij het ophalen van verhalen was, dat we een portret wilden maken van de wijk. Een mozaïek van alle verhalen en het geheel laat een wijk zien. Een vrouw die al lang in de wijk woont, wist nog dat in het Ketelhuis vroeger de ketels van de stadsverwarming stonden, waarmee heel de wijk werd verwarmd. Er waren ook verhalen, dat er wel eens iets mis ging. Ook dat is onderdeel van de geschiedenis van de wijk. Maar het was ook een wijk, waar mensen elkaar hielpen. Als een kind gevallen was, kon die elders aanbellen en een pleister op de knie krijgen. Soms waren er hele persoonlijke verhalen. Eentje was van een bewoner die besloten heeft om ergens anders te gaan wonen. Hij vertelde dat hij spijt had dat hij niet terug

was gegaan en dat hij heimwee had. Met de opening heb ik hem nog gesproken: kom je nog terug? Nee, zei hij, daar heb ik het geld niet voor. Alle bewoners die bleven kregen een startbedrag als investering. Dat bedrag heeft hij niet gekregen.

De geplande opening hebben we moeten annuleren vanwege corona; die is verschoven naar 9 maart. Hoewel het overdag was en het project al december 2021 was afgesloten, zijn er best veel mensen gekomen. Het was heel gezellig, mensen bleven lang hangen. Als je al de verhalen leest, dan is toch een mooi beeld van de wijk ontstaan. Je ziet dat het beeld wat mensen ervan hebben eenzijdig is, dat er ook heel veel warmte is. De portretten zijn prachtig geworden. Het zijn niet alleen goede foto's, maar ook foto's waarop mensen zichzelf zijn en op een bepaalde manier stralen. Eén van de geportretteerden kwam binnen, zag de portretten en dus ook zichzelf hangen. Je zag haar groeien: die trots en zelfvertrouwen. Dat is een van de dingen die we van te voren wilden bereiken."

Wat willen ze eigenlijk weten?

"Ik had wel vaker een beroep gedaan op het Fonds, wist dus precies wat ik moest doen. Bovendien zit Oscar in de werkgroep Ketelhuis, we hebben korte lijntjes. Toch heb ik de eerste keer dat ik met het Fonds te maken kreeg wel eens moeten denken: wat willen ze nu eigenlijk weten? De manier waarop vragen worden geformuleerd zijn soms wel een beetje ambtelijk. Bij het beantwoorden van de vragen val je steeds weer in herhaling. Ik snap wel dat je projecten met elkaar moet kunnen vergelijken en dat er punten zijn waarop je moet beoordelen. Toch zou het goed zijn als daar iets mee gedaan wordt, daar zou het laagdrempeliger van worden.

Voor dit jaar hebben we weer een (bescheiden) subsidieverzoek ingediend. De werktitel is: dit zijn wij, Ooststellingwerpers. Idee is om langs verschillende plekken in de gemeente te gaan en mensen uit te nodigen een portret te maken. Een schaduwtekening 'en profile' met daarin een collage die de weerspiegeling van dromen en gedachten is. We hebben afgesproken dit ook in het Ketelhuis te doen. Zo hopen we het lijntje met het Haerenkwartier te kunnen doortrekken."

subsidie 25.000; cofinanciering 38.500; uren 10.120

CONCLUSIES N.A.V. DE VERZAMELDE VERHALEN

1. WAT LEEFT EN SPEELT BIJ INWONERS?

INITIATIEF	Wat leeft en speelt op het gebied van maatschappelijke ontwikkelingen en (fysieke of sociale) leefbaarheid
Buurtcamping Haulerwijk	Meedoen van mensen met een minimuminkomen
Herberg Waskemeer	Behoeftte aan ontmoeting/sociaal contact (dorpsgesprek)
Ontsluiting kampen Ybenheer en Oranje	Historie kleine kampen zichtbaar maken, daarmee dorp toeristisch op de kaart zetten, behoud cultureel erfgoed en natuur

Openluchtspel Hongerproces	Historie veenarbeiders onder de mensen brengen
Dorpskamer Appelscha	Behoeftte aan ontmoeting/sociaal contact (dorpsgesprek) en vertier
Vlindertuin	Biodiversiteit, groene schoolpleinen: ontwikkeling (en natuuronderwijs) van kinderen

Hersengymnastiek/schaakdenken	Ontwikkeling en executieve functies in onderwijs (onderwijskansen), behoud van executieve functies in zorg (healty aging)
-------------------------------	---

Ketel vol verhalen	Verbinden oude en nieuwe bewoners na renovatie
--------------------	--

2. WAT HEEFT HET INITIATIEF GEBRACHT?

INITIATIEF	BELEVING VAN 'BATEN'/IMPACT
Buurtcamping Haulerwijk	Verbinding tussen kampeerders, genieten van vrijheid, blijheid, buiten zijn, mensen die voor elkaar klaar staan. Lief en leed kunnen delen, iets kunnen vertellen in kringgesprek, de buurt beter leren kennen, vriendschappen tussen vrijwilligers
Herberg Waskemeer	Veel toeristen, enthousiaste toeristen, aanloop omringende dorpen, saamhorigheid onder vrijwilligers, stuk verbinding ontstaan
Ontsluiting kampen Ybenheer en Oranje	Vindbaar op landelijk netwerk, onderdeel van lokale arrangementen, sneeuwbaaleffect andere initiatieven, betekenis voor Molukkers

Openluchtspel Hongerproces	Elke avond volle bak, bezoekers uit heel nederland, betrokken vrijwilligers, imago Appelscha
Dorpskamer Appelscha	Mensen en initiatieven weten de weg naar de dorpskamer te vinden

Vlindertuin	Buurtbewoners in tuin, uitwisseling met ouderen, integreren in visie school, spel kinderen is verrijkt, gemeente omarmt concept groene schoolplein, voorbeeldfunctie andere scholen
-------------	---

Hersengymnastiek/schaakdenken	Meedoen van bewoners, welbevinden van bewoners, breder trekken naar vrijwilligers. Enthousiasme personeel Welbevinden kinderen, kwaliteit onderwijs Basis voor (duurzaam) vervolg
-------------------------------	---

Een ketel vol verhalen	Kennis over de geschiedenis van de wijk, de kracht van de wijk, de betekenis van de wijk voor bewoners. Trots en zelfvertrouwen
------------------------	---

3. WAT HEEFT HET INITIATIEF GEVRAAGD?

INITIATIEF	BELEVING VAN 'KOSTEN'
Buurtcamping Haulerwijk	Nvt
Herberg Waskemeer	Niet weten waar je aan begint
Ontsluiting kampen Ybenhaer en Oranje	Wet en regelgeving

Openluchtspel Hongerproces	Overzicht houden, uitval speler, onverwachte uitgaven
Dorpskamer Appelscha	Onverwachte uitgaven (vloer, vergunning), balans sturen en ruimte laten, weerstand bewoners appelscha en zorggroep, overal bij moeten zijn, vinden en binden nieuwe vrijwilligers, bedrijfsvoering
Vlindertuin	Mensen meenemen in het proces

Hersengymnastiek/Schaakdenken	Energie steken in weghalen koudwatervrees bewoners, personeel
-------------------------------	---

Een ketel vol verhalen	Inventiviteit, volharding en energie
------------------------	--------------------------------------

4. BELEVING SAMENWERKING MET HET FONDS EN/OF DE GEMEENTE

Belemmerende (f)actor	Stimulerende (f)actor
• Onduidelijkheid over termen, bijv. empowerment • Grote tijdsinvestering • Gedoe met vergunning (deur) • Weinig tijd voor pitch 2x • Pitch is spannend • Voldoen aan voorwaarden • Moet in vrije tijd gebeuren • Moet in korte tijd gebeuren (lastig bij start school) • Weinig tijd tussen jawoord en uitvoering • Niet gezien worden tijdens kamperen op markt • Stichting moeten oprichten	• Tips gekregen hoe het beter kan • Meedenken van Jaimy en Peter • Na 1^e keer stramien waarop je kunt doorborduren • Simpele manier verantwoording • Feedback: dit en dat aanpassen • Steun opbouwwerk bij fondswerving • Betrokken beleidsambtenaar Rene, tips • Ervaring hebben met fonds • Gezien worden: uitnodiging voor nieuwjaarsreceptie • Mogen doorschuiven na corona • Transparant filmpje

Bijlage 2: Initiatieven Het Fonds 2018-2019

Onderstaande tabel is een overzicht van alle gesubsidieerde projecten in de periode 2018 tot en met 2021.

Projecten: 2018

Nr.	Gr/Kl	Bedrag	Cofin. Fondsen	Cofin. Uren*	Project	Aanvrager	Domein
1	K	€ 2.000	€ 8.850		De buurtcamping Haulerwijk	Stichting Fraaie boel	Ontmoeten
2	K	€ 8.500	€ 6.500		Nieuwe Stoelen voor verenigingen Haulerwijk	VKZ Haulerwijk	Ontmoeten, Cultuur, Samenwerking verenigingen
3	K	€ 3.200	€ 0		Van Rommel naar Trommel	Plaatstelijk Belang Elsloo	Duurzaamheid, Jeugd
4	K	€ 4.680	€ 200		Ijsbaan Langedijkse energieneutraal	Ijsclub de Samenwerking Langedijkse	Sport, Recreatie, Ontmoeten, Duurzaamheid
5	K	€ 1.450	€ 150		Nieuwe Koersbal matten	Activiteitencentrum De Miente	Sport, Recreatie, Ontmoeten
6	K	€ 0	niet uitgevoerd		Energie neutraal 2030. Doe mee!	St. Duurzaam Ooststellingwerf	Niet uitgevoerd, middelen retour
7	K	€ 2.500	€ 500		Duurzaam Wonen Makkinga	PB Makkinga	Duurzaamheid, Wonen
8	K	€ 10.000	€ 18.205	€ 2.500	Openluchtspel hongerproces van Appelscha 1893	Historische vereniging Appelscha	Cultuur
9	K	€ 2.800	€ 3.975	€ 391	Gezamenlijk duurzame feestverlichting Waskemeer	PB Waskemeer DES	Aanschaf middelen, Ontmoeten
10	K	€ 2.803	€ 0	€ 0	Aanschaf middelen voor activiteiten	Onafh. Seniorenver. O'werf OSO	Ontmoeten, Bewegen, Eenzaamheid
11	K	€ 9.500	€ 26.470		Aanpak Sport-/ Doe veld Ravenswoud	PB Ravenswoud	Sport, Recreatie, Bewegen, Ontmoeten
12	K	€ 5.000	€ 915		LED verlichting bij Ijsbaan Haule	Ijsclub Nieuw Leven Haule	Sport, Recreatie, Ontmoeten
13	K	€ 0	niet uitgevoerd		Digitalisering Sociaal bevorderende participatie	Stichting Zaakies	Niet uitgevoerd, middelen retour
14	K	€ 4.000	€ 1.000		Schoolmoestuyn Buttinga	Stichting Comprix	Goed opgroeien, Gezondheid, Duurzaamheid
15	G	€ 25.000	€ 41.237	€ 10.120	Ontsluiting kampen Ybenheer en Oranje	Vereniging Dorpsbelang Fochteloo	Historie, Cultuur, Samenleven, Meedoen, Recreatie
16	G	€ 11.625	€ 11.000	€ 2.000	Ledverlichting en Zonnepanelen Fochteloo	Ijsclub Eensgezindheid Fochteloo	Sport, Recreatie, Ontmoeten, Duurzaamheid
17	G	€ 16.996	€ 10.000		Renovatie klokkenstoel luidinstallatie	St. vrienden v.d. Dorpskerk Oosterwolde	Historie, Cultuur
18	G	€ 18.817	€ 2.509	€ 3.763	Dagcreatief Knooppunt Haule	Plaatstelijk Belang Haule	Recreatie, Ontmoeten
19	G	€ 22.000	€ 15.650		De Stellingen 2019	Stichting Vrijstaat De Stellingen	Historie, Cultuur, Recreatie
20	G	€ 0	niet uitgevoerd		Deelauto	St. Duurzaam Ooststellingwerf	Niet uitgevoerd, middelen retour
Totaal 2018:		€ 150.871	€ 147.161	€ 18.774			

Projecten: 2019

Nr.	Gr/Kl	Bedrag	Cofin. Fondsen	Cofin. Uren*	Project	Aanvrager	Domein
1	K	€ 10.000	€ 61.950	€ 8.288	Naar een uitdagend en groen speelveld	Stichting De Tjongerwerven	Goed opgroeien, bewegen
2	K	€ 4.500	€ 3.914		Vlindertuin en Voedselbos Buttingaschool	SVZ Beheer en ond	Goed opgroeien, Gezondheid, Duurzaamheid
3	K	€ 5.000	€ 12.700		Duurzaam en educatieve speelvloer	Oudervereniging OBS De Boekhorst	Goed opgroeien, Bewegen, Duurzaamheid
4	K	€ 9.999	€ 28.417		Nationale ambitie en verankering in de regio	Stichting Nobilis	Natuur, Cultuur, Ontmoeten
5	K	€ 5.000	€ 2.500		De Buurtcamping Haulerwijk 2020	Stichting Fraaie Boel	Ontmoeten
6	K	€ 10.000	€ 10.500		Ooststellingwerf Energiefestival (OEF)	Energiecoöperatie De Eendracht ooststlingwerf	Duurzaamheid, Recreatie
7	K	€ 3.500	€ 11.350	€ 750	Restyling Plantsoen De Oude Wijk	Plaatselijk Belang Waskemeer	Ontmoeten, Duurzaamheid, Bewegen
8	K	€ 4.005	€ 500		Zomerfair Nijeberkoop	PB Nijeberkoop	Ontmoeten, Cultuur
9	K	€ 8.800	€ 5.000		Trefpunt: Beeldscherm	Stichting Kunstwerf	Kunst en Cultuur, Integratie
10	K	€ 10.000	€ 10.350	€ 5.098	Speelterrein voor kinderen	Dorpshuis Waskemeer	Goed opgroeien, bewegen
11	K	€ 2.000	€ 0		Goed om te weten	Reuma-Patienten vereniging O'werf en omst	Gezondheid, Eenzaamheid, Voorlichting
12	K	€ 8.500	€ 7.637		Historische fiets en wandeltocht Donkerbroek	PB Donkerbroek	Recreatie, bewegen, Historie, Educatie
13	K	€ 825	€ 487		Aanschaf Koersbalset	Dorpshuis Donkerbroek	Sport, Recreatie, Ontmoeten
14	K	€ 5.500	€ 0		Bewegen op Muziek	Reuma-Patienten vereniging O'werf en omst	Gezondheid, Eenzaamheid, Bewegen
15	K	€ 5.000	€ 19.425		LED- verlichting	Stichting Evenementen terrein Haulerwijk	Duurzaamheid (faciliteiten)
16	G	€ 25.000	€ 98.500	€ 4.144	De Herberg	Stichting De Herberg	Ontmoeten, Dorpsvoorziening, Eenzaamheid

17	G	€ 13.000	€ 18.650	€ 3.500	Het Stellingenpad	Stichting De Vrijstaat	Recreatie, bewegen, Natuur en landschap
18	G	€ 25.000	€ 73.892	€ 7.252	Transitie naar multifunctioneel sportpark	TCO Oosterwolde	Sport, Duurzaamheid
19	G	€ 20.000	€ 50.213		Verduurzaming Sportpark "De Steegde"	Stichting Onroerende Zaken "De Steegde"	Sport, Duurzaamheid
20	G	€ 20.000	€ 105.616		Duurzaam sporten in Makkinga	Sportclub Makkinga	Sport, Duurzaamheid
21	G	€ 20.000	€ 0		Gezond ouder worden	Dorpsbelang Langedijke	Sport, Bewegen, Ontmoeten
22	G	€ 12.500	€ 25.275	-	Afscheidshuis Oosterwolde	De laatste eer, Langedijke	Fysieke domein, inrichting terrein
23	G	€ 15.000	€ 15.000		Turfdagen Appelscha 2020	Stichting Turfdagen Appelscha	Historie, Cultuur, Recreatie
24	G	€ 6.500	€ 0	zelf plaatsen	Bankjes voor senioren	Midgetgolfclub Appelscha	Sport, Bewegen, Ontmoeten
25	G	€ 19.545	€ 0		Nutsvoorzieningen Dorpspark Haulerwijk	PB Haulerwijk	Ontmoeten, Cultuur
26	G	€ 10.990	€ 0		Meer gebruik bestaande sporthal	Stichting MFA Oldeberkoop	Sport, Cultuur
Totaal 2019:		€ 280.164	€ 561.876	€ 29.032			

Projecten: 2020

Nr.	Gr/Kl	Bedrag	Cofin. Fondsen	Cofin. Uren*	Project	Aanvrager	Domein
1	K	€ 7.000	€ 25.853		Verduurzaming gebouwen sportpark de Steegde	St. Onroerende zaken de Steegde	Sport, Duurzaamheid
2	K	€ 2.500	€ 7.659		Pergola peuterspeelgroep Berend Botje	St. Scala	Goed opgroeien
3	K	€ 6.874	€ 2.877		Schaakontwikkeling Ooststellingwerf	St. Schaakbrein	Spelen, Goed opgroeien, Educatie
4	K	€ 4.500	€ 18.450	€ 2.500	Openluchtspel "Uit de klauwen"	Historische vereniging Appelscha e.o.	Kunst, Cultuur, Recreatie
5	K	€ 6.400	€ 0		Kerstuitvoering via livestream	Muziekvereniging Laudando	Kunst, Cultuur
6	K	€ 7.500	€ 7.500		Ontmoetingsplek	PB Elsloo en Tronde	Ontmoeten, Fysiek project
7	K	€ 10.000	€ 54.336	-	Healthy kids Ooststellingwerf	Rotary Club Oosterwolde	Goed opgroeien, Gezondheid, Educatie
8	K	€ 1.500	€ 4.500		Plaatsen verlichting om de buitenrijbaan	Landelijke rijvereniging en ponyclub de Pion	Sport, Duurzaamheid
9	K	€ 1.500	€ 0	-	Educatieve activiteiten voor senioren	PCOB Haulerwijk	Educatie ouderen
10	G	€ 18.750	€ 38.170		Kerkhof Fochteloo	St. Begraafplaatsen Oosterwolde&Fochteloo	Historie, Cultuur, Fysiek project
11	G	€ 14.000	€ 16.000		Aanpassen/ opknappen speelpleinen BS De Laweij	De Tjongerwerven CPO/BS De Laweij	Spelen, Goed opgroeien, Bewegen, Educatie
12	G	€ 17.500	€ 1.500		Renovatie en uitbreiding jeu de boulesbanen Langedijke	PB Langedijke	Bewegen, Ontmoeten
13	G	€ 13.500	€ 4.000		De Haeren, een ketel vol verhalen	St. Kunstwerf Ooststellingwerf	Kunst, Cultuur, Ontmoeten
14	G	€ 25.000	€ 36.710	€ 2.590	De Dorpskamer Appelscha	PB Appelscha	Ontmoeten
15	G	€ 15.000	€ 12.438	€ 1.908	Duurzame feestverlichting Appelscha	St. Promotie Appelscha SPA05	Duurzaamheid
Totaal 2020:		€ 151.524	€ 229.993	€ 6.998			

Projecten: 2021

Nr.	Gr/Kl	Bedrag	Cofin. Fondsen	Cofin. Uren*	Project	Aanvrager	Domein
1	K	€ 2.500	€ 17.516		Aanpassen terreinverharding; 2021	Stichting Scouting "De Biezenhutters"	Bewegen, educatie
2	K	€ 5.000	€ 10.400		Spellen & Spelen op het Stellingenpad	Stichting Vrijstaat de Stellingen	Recreatie, bewegen, Natuur en landschap
3	K	€ 3.270	€ 1.010	€ 432	Top 2000 Synchro Show	Zwemclub Njord Friesland 1934	Sport, Meedoen
4	K	€ 7.000	€ 14.675	€ 5.400	Herdenking Rampjaar 1672-1673 / Friese Waterlinie	Stichting "De Grijpvogel"	Historie, Cultuur
5	K	€ 3.550	€ 1.000		Dit zijn wij, Ooststellingwerfers	Stichting Kunstwerf	Kunst, Cultuur, Ontmoeten
6	K	€ 10.000	€ 69.600		Nu of nooit 2021	Stichting Nobilis	Historie, Cultuur, Recreatie
7	K	€ 10.000	€ 13.420		Fitnesspark Haule	Plaatselijk Belang Haule	Sport, Bewegen, Meedoen
8	G	€ 25.000	€ 22.764	€ 7.236	Renovatie en upgrading dierweide (hertenkamp)	Stichting De Balhof Oosterwolde	Ontmoeten
9	G	€ 23.600	€ 15.920		De SlimoTheek	ZuidOostZorg	Zorg, Lander thuiswonen, Meedoen
10	G	€ 15.000	€ 58.359	€ 3.024	Op wei nei in duorsume takomst mei perspektyf	sv Donkerbroek	Sport, Duurzaamheid

11	G	€ 18.991	€ 8.140	€ 993	Realisatie Speelbos Hertenkamp te Koepelbosch	Vereniging voor Plaatselijk Belang Oldeberkoop	Spelen, Bewegen
12	G	€ 25.000	€ 58.219	€ 5.000	Vernieuwing schoolplein SBO de Kampingerhof	Stichting Comprix	Spelen, Goed opgroeien, Bewegen, educatie
13	G	€ 25.000	€ 29.000	€ 6.000	Multisportkooi Haulerwijk	Plaatselijk Belang Vooruitgang Haulerwijk	Sport, Bewegen, Meedoen
14	G	€ 25.000	€ 8.721		Realisatie multifunctioneel centrum Oosterwolde	Korfbalvereniging DIO Oosterwolde	Sport, Ontmoeten, Duurzaamheid
Totaal 2021:		€ 198.911	€ 328.743	€ 28.085			

Totalen 18/21:	€ 781.470	€ 1.267.773	€ 82.889				
-----------------------	------------------	--------------------	-----------------	--	--	--	--

Totale min. waarde initiatieven 18/21:	€ 2.132.132						
---	--------------------	--	--	--	--	--	--

***Opmerkingen:**

Er is niet gevraagd om vrijwilligersuren te specificeren in de begroting. Deze zijn daarom maar voor een klein deel na te gaan. In werkelijkheid is de waarde van de vrijwillige inzet dan weergegeven. Wanneer vrijwilligersuren zijn opgenomen is meestal met het tarief van €10,36 per uur gerekend.

Bijlage 3. Beoordelingsverslagen 2018 - 2021

Beoordelingsverslag Het Fonds 2018

Dit is het beoordelingsverslag van Het Fonds 2018. Dit verslag is een bijlage bij het advies aan BenW over de rangschikkingen van de aanvragen en de honorering en afwijzing van aanvragen. Dit verslag bevat een overzicht van de aanvragen, toekenningen en afwijzingen en scores.

Aanvragen 2018

In 2018 zijn in totaal 25 aanvragen ingediend. Na de hersteltermijn waren alle aanvragen compleet.

Afwijzingen

Na een inhoudelijke ambtelijke check van de aanvragen bleken vijf aanvragen afgewezen te moeten worden. Deze aanvragen en de reden van afwijzing zijn:

Aanvraag afgewezen	Reden van	Afwijzing o.b.v. artikel
Bridge De Miente	Doorlopende activiteit zonder enig vernieuwd component.	Art. 7 lid a Subsidieregeling Het Fonds 2018-2021
Stobbe poele project	Geen toestemming aangetoond Fryske Gea en Staatsbosbeheer	art. 4:35 lid 1 onder a en b AWB
Turfdagen	Niet afgerond binnen termijn incl. mogelijk uitstel, juli 2020	art. 4:35 lid 1 onder b AWB
Nationale ambitie-verankering in de regio	Niet afgerond binnen termijn incl. mogelijk uitstel, 31-12-2020	art. 4:35 lid 1 onder b AWB
Hannie Mein Kunstprijs voor 2020	Niet afgerond binnen termijn incl. mogelijk uitstel, najaar 2020	art. 4:35 lid 1 onder b AWB

Beoordeling

Adviescommissieleden hebben de aanvragen individueel beoordeeld. Deze beoordelingen zijn tijdens een overleg op 20 november 2019 gedeeld en besproken.

De uiteindelijke beoordeling is als volgt tot stand gekomen:

Commissieleden hebben op alle criteria behalve het criterium *Ruimte voor andere initiatieven*¹ (Art. 8 lid 4 onder J Subsidieregeling Het Fonds 2018-2021) een score van 0 t/m 4 gegeven.

Het criterium Ruimte voor andere initiatieven is naar rato gescoord op basis van de hoogte van het aangevraagde bedrag (de laagste bedragen een 4 en de hoogste bedragen een 0).

De scores per criteria zijn opgeteld tot een totaal per lid van de adviescommissie. De totalen per lid zijn opgeteld en gedeeld door het aantal adviescommissieleden (4). Hierdoor is een gemiddelde totaalscore ontstaan op basis waarvan de rangschikking is gemaakt.

Minimale score

Op basis van art. 8 lid 6 Subsidieregeling Het Fonds 2018-2021 zijn geen aanvragen afgevalen. Elke aanvraag had minimaal 9 punten en minimaal op 1 criterium gemiddeld een 3.

Rangschikking

Grote initiatieven en kleine initiatieven worden apart gerangschikt.

¹ Hoe minder budget werd aangevraagd hoe hoger de punten. Een stimulans om niet meer dan strikt noodzakelijk aan te vragen en cofinanciering te zoeken.

De rangschikking voor grote initiatieven ziet er dan als volgt uit:

Rang	Aanvraag vanaf €10.001	Score	Subsidie
1	Ontsluiting kampen Ybenhaer en Oranje <u>Aanvrager:</u> Stichting Dorpsbelang Fochteloo <u>Korte omschrijving project:</u> • Snoeien en ordenen begroeiing • Blootleggen en opknappen fundamente • Veiligheid aanbrengen op overblijfselen • Oorspronkelijke paden ontdoen van humus en begroeiing, daarna deklaag aanbrengen • Nieuwe paden verhard aanleggen • Informatiepanelen aanmaken en plaatsen • Educatief materiaal ontwikkelen	30	€25.000,-
2	Ledverlichting en Zonnepanelen ijsbaan Fochteloo <u>Aanvrager:</u> Ijsclub Eensgezind Fochteloo <u>Korte omschrijving project:</u> De huidige, zeer matige lichtkwaliteit, opwaarderen tot een veilig en verantwoord schaatsplezier en tevens het energieneutraal maken van de ijsbaan.	29	€11.625,-
3	De Stellingen 2019 <u>Aanvrager:</u> Stichting Vrijstaat de Stellingen <u>Korte omschrijving project:</u> • Het uitzetten van het Stellingenpad(regionaal wandelpad) in samenwerking met het NIVON • Optredens van het Vrijstatig Volkje in voorjaar en najaar • Stellingen Festival 2019 op 15,16 en 17 September 2019 • Scholieren(van middelbaar beroepsonderwijs)actief betrekken door ze bijv. affiches te laten maken • Het betrekken van toneelverenigingen uit de verschillende dorpen van Ooststellingwerf bij het Stellingen Festival 2019 • Verkiezing President 2019 • Het laten herleven van oude tradities en gebruiken. Paasoptocht, midzomerdansen. • Samenwerking met 10 andere ondernemers van toeristische ondernemers Appelscha tot vluchtelingen en statushouders en bewoners van zorgcentra.	27	€22.000,-
4	Elektrische deelauto <u>Aanvrager:</u> Stichting DO! <u>Korte omschrijving project:</u> Na de succesvolle pilot deelauto Ooststellingwerf in 2018, nu een vervolg en aanschaf van een deelauto. Het verder gaan met het promoten van elektrische deelauto's en zo het autobezit onder samenwonenden in een woning en jongeren terugbrengen.	24,75	€24.500,-
5	Dagcreatief Knooppunt Haule <u>Aanvrager:</u> Plaatselijk belang Haule <u>Korte omschrijving project:</u> Ontwikkeling dagcreatief knooppunt Haule door toegang naar de ijsbaan en het naastliggende woonerf te realiseren. Zo ook parkeervoorziening en inrichting dagcreatieve functie (opschonen, gras zaaien, vissteiger aanleggen, picknickbank plaatsen). Korte wandelroute langs ijsbaan en pingo.Langewandelroute door Blauwe Bos.	24,25	€18.817,-
6	Renovatie Klokkenstoel luidinstallatie dorpskerk Oosterwolde <u>Aanvrager:</u> Stichting vrienden van de Dorpskerk Oosterwolde	14,75	€16.996,-

	<u>Korte omschrijving project:</u> Renovatie van de klokkenstoel en de luidinstallatie Dorpskerk Oosterwolde. • Demontage en afvoer naar de gespecialiseerde werkplaats van de klokkenreparateur • Restauratie of vervanging van de luidassen • Aanschaf dubbeltrekkende luidmotor • Aanvoer, plaatsing en herinstallatie van dit alles • Afstelling van de gehele installatie • Aanpassing houtwerk en schilderwerk van de klokkenstoel		
		Totaal:	€118.938,-

De rangschikking voor kleine initiatieven ziet er dan als volgt uit:

Rang	Aanvraag t/m €10.000	Score	Subsidie
1	De buurtcamping Haulerwijk <u>Aanvrager:</u> Stichting Fraaie Boel <u>Korte omschrijving project:</u> Tijdens de buurtcamping Haulerwijk kamperen Haulerwijkers in eigen dorp. De buurtcamping wordt georganiseerd door en voor Haulerwijkers. Er worden kinderactiviteiten georganiseerd die normaal gesproken niet in het dorp aangeboden worden. Mensen met een kleine beurs kunnen een korte vakantie vieren voor een heel laag bedrag. Ouderen worden bij het project betrokken door een campingmiddag aan te bieden in zorgcentrum Sinnehiem.	25,25	€2.000,-
2	Gezamenlijke duurzame feestverlichting Waskemeer <u>Aanvrager:</u> Plaatselijk Belang Waskemeer DES <u>Korte omschrijving project:</u> Het realiseren van duurzame feestverlichting die brand tijdens de donkere maanden november en december. De oude verlichting was zo slecht en veroorzaakte kortsluiting en is dus niet meer veilig te gebruiken. Door de aanschaf van nieuwe kwaliteitsverlichting wordt de komende 10 jaar verlichting gewaarborgd. De verlichting zal tijdens Sint-Maarten op 11 november 2019 feestelijk geopend worden door de kinderen van de basisschool	21,5	€2.800,-
3	Duurzaam wonen Makkinga <u>Aanvrager:</u> Plaatselijk Belang Makkinga <u>Korte omschrijving project:</u> We gaan actief mensen interviewen om de resultaten te verwerken in een plan voor het opzetten van een lokale wooncorporatie voor duurzame huurwoningen en bouwen in eigen beheer. De samenwerking wordt bevorderd omdat vreemden en bekenden elkaar gaan interviewen over wonen en samen gaan nadenken over bouwen in eigen beheer.	21	€2.500,-
4	Nieuwe stoelen voor verenigingen Haulerwijk <u>Aanvrager:</u> VKZ Haulerwijk <u>Korte omschrijving project:</u> Het vervangen van 600 stoelen die ter beschikking staan voor alle sociale en culturele evenementen in Haulerwijk en directe omgeving.	19,75	€8.500,-
5	Aanschaf middelen voor activiteiten <u>Aanvrager:</u> Onafhankelijke Seniorenvereniging Ooststellingwerf <u>Korte omschrijving project:</u> Omdat wij het gehele jaar door activiteiten hebben in de diverse dorpen van onze gemeente, waarvoor de plaatselijke activiteitencommissies verantwoordelijk	19,25	€2.803,-

	zijn en dan steeds weer middelen moeten huren, zouden wij het heel prettig vinden als we zelf over die middelen kunnen beschikken.		
6	Aanpak Sport-/ Doeveld Ravenswoud <u>Aanvrager:</u> Plaatselijk Belang Ravenswoud <u>Korte omschrijving project:</u> Om het doorgaans veel te drassige en voor de huidige behoefte veel te grote veld (weer) bruikbaar te maken wordt ca. een derde deel ervan opgehoogd en voorzien van nieuwe drainage. Als inrichting is in eerste instantie alleen voorzien in een jeu-de-boulespark met 1 of 2 bankjes. Dit zal de komende jaren gefaseerd worden aangevuld met bv. Een duikelrek, tafeltennistafel, doelen voor een trapveldje en andere sport- en spelelementen. Naar gelang de financiën dit toelaten. Daarnaast is het de bedoeling om het resterende gedeelte van het huidige veld gefaseerd in te zaaien met een insectenvriendelijk bloemenmengsel, alsmede om er een broeihoop aan te leggen; beide ter vergroting van de natuurwaarde.	18,75	€9.500,-
7	Openluchtspel hongerproces van Appelscha 1893 <u>Aanvrager:</u> Historische vereniging Appelscha <u>Korte omschrijving project:</u> Ter gelegenheid van de herdenking van de 100^e sterfdag van Domela Nieuwenhuis is het idee opgevat het openluchtspel "Het hongerproces van Appelscha in 1983" te heropvoeren. Tinus Veenstra schreef het openluchtspel dat in 1946 in Appelscha werd opgevoerd. De originele tekst is helaas verdwenen maar, wordt herschreven. In het openluchtspel komt een prominente rol voor wat zich meer dan een eeuw geleden op sociaaleconomisch vlak afspeelde in de veengebieden van Zuidoost Friesland. Tevens brengt hij de omstandigheden van zijn tijd in relatie met huidige ontwikkelingen.	18,75	€10.000,-
8	Energieneutraal 2030. Doe mee! <u>Aanvrager:</u> Stichting DO! <u>Korte omschrijving project:</u> Samen met inwoners en bedrijven wordt gezocht naar locaties en duurzame energiedragers om elk dorp energieneutraal te maken voor 2030. In aanloop na bijeenkomsten wordt van elk huishouden een energiescan gemaakt en worden simpele duurzame verbeteringen aangebracht die het woonklimaat veraangenamen en zorgen voor minder warmte verbruik en elektra verbruik. Dit willen we onder andere doen voor 2 werkzoekenden in ons project mee te laten werken. Wij vragen voor de begeleiding van deze 2 mensen geld uit uw fonds aan.	18,25	€9.000,-
9	Van Rommel naar Trommel Elsloo <u>Aanvrager:</u> Plaatselijk Belang Elsloo <u>Korte omschrijving project:</u> Diverse activiteiten rondom thema leefbaarheid: - Als inwoners zwerfafval aanpakken voor een schone leefomgeving. - Bewustwording van het voorkomen van afval en er beter mee omgaan(koopgedrag/gescheiden afval e.d.) - Sociaal aspect(verbinding tussen mensen)	17,75	€3.200,-

10	Schoolmoestuin OBS Buttinga <u>Aanvrager:</u> Stichting Comprix <u>Korte omschrijving project:</u> Het opzetten van een schoolmoestuin bij OBS Buttingaschool om de leerlingen te laten kennismaken met alles wat groeit en bloeit, te laten zien waar hun voedsel vandaan komt en dat tuinieren prima door kinderen gedaan kan worden.	17,25	€4.000,-
11	Ijsbaan Langedijkse energieneutraal <u>Aanvrager:</u> Ijsclub de Samenwerking Langedijkse <u>Korte omschrijving project:</u> Het plaatsen van een PV installatie heeft een levensduur van vele jaren en vergt zeer weinig onderhoud. De afname van efficiëntie van energie opwekking bedraagt 1-2% per jaar. Onderhoud aan de ijsbaan, kantine en pv installatie zal, zoals te doen gebruikelijk, uitgevoerd worden tijdens de jaarlijkse onderhoudsdag door bestuur en leden.	17	€4.680,-
12	LED verlichting bij ijsbaan Haule <u>Aanvrager:</u> Ijsclub Nieuw Leven Haule <u>Korte omschrijving project:</u> Nieuwe LED lampen langs de ijsbaan op onze eigen lichtmasten. Meerdere lampen van de oude verlichting langs de baan zijn kapot. Daarnaast willen we de TL lampen in de kantine vervangen door LED verlichting en nieuwe LED toegangsverlichting van hert pad naar de ijsbaan. De huidige lampen zijn deels kapot en sterk verouderd en versleten. Ze zullen op korte termijn een aanzienlijke kostenpost zijn wanneer ze vervangen moeten worden.	17	€5.000,-
13	Nieuwe koersbal matten <u>Aanvrager:</u> Activiteitscentrum De Miente <u>Korte omschrijving project:</u> Vervanging 2 koersbalmatten van de koersbalvereniging de Miente.	15,50	€1.450,-
14	Digitalisering Sociaal bevorderende participatie <u>Aanvrager:</u> Stichting Zaakies <u>Korte omschrijving project:</u> De Stichting is gericht op nieuwe mogelijkheden om deel te nemen aan dagbesteding/ beschut werk en wil socialiteit/ gespreksgroep bevorderen d.m.v. digitale inzet/ robot.	11,25	€10.000,-
		Totaal:	€75.433,-
		Totaal groot + klein:	€194.371,-

Kanttekeningen algemeen

De adviescommissie had verschillende algemene opmerkingen of opmerkingen die vaker terugkwamen. Namelijk:

1. Van verschillende aanvragen is nu al te zeggen dat ze de uitvoeringstermijn (inclusief een eventueel uitstel) overschrijden. Op voorhand kan al gezegd worden dat deze aanvragen niet kunnen voldoen aan de gestelde voorwaarden. Ze zijn wel ter beoordeling aan de adviescommissie aangeboden maar moeten toch worden afgewezen.
2. Bij verschillende initiatieven is er nog geen volledig gedekte begroting. Dit is inherent aan projecten die gefinancierd moeten worden met fondsen. Het risico voor ons is laag omdat het geld terug komt als het project onuitvoerbaar blijkt.

Conclusies

Dit jaar kunnen we 20 initiatieven honoreren. Het betreffen 6 grote initiatieven en 14 kleine initiatieven. Gezamenlijk goed voor bijna €195.000,- aan middelen die de leefbaarheid in Ooststellingwerf ten goede komen.

Helaas vallen dit jaar verschillende aanvragen af. Belangrijkste oorzaak is het niet kunnen voldoen aan de termijn van afronding. Er wordt door initiatiefnemers al vroegtijdig fondsen geworven waardoor uitvoering en afronding in sommige gevallen pas eind 2020 of 2021 plaatsvindt. Het Fonds voorziet in mogelijkheden voor project op de korte termijn die maximaal twee jaar (voor grote initiatieven) lopen. Niet voor langdurige projecten of voor dekking van initiatieven die pas plaatsvinden over langere tijd. Deze aanvragen kunnen in een toekomstige tender worden ingediend. Deze voorwaarden uit de regeling zijn juist dit jaar aangescherpt om te voorkomen dat uitstel op uitstel wordt aangevraagd. Een ervaring uit eerdere tenders.

NB:

Vijf van de initiatieven pitchten hun project voor de adviescommissie. Hoewel op de pitch niet direct een beoordeling is gegeven werd het pitchmoment door de adviescommissie als zeer waardevol ervaren. Het geeft een veel beter beeld van het project en de initiatiefnemers.

Beoordelingsverslag Het Fonds 2019

Dit is het beoordelingsverslag van Het Fonds 2019. Dit verslag is een bijlage bij het advies aan BenW over de rangschikkingen van de aanvragen en de honorering en afwijzing van aanvragen en bevat een overzicht van de aanvragen, toekenningen en afwijzingen en scores.

Aanvragen 2019

In 2019 zijn in totaal 42 aanvragen ingediend. Hiervan waren 39 aanvragen uiteindelijk compleet en ontvankelijk.

Afwijzingen op ontvankelijkheid

Na een inhoudelijke ambtelijke check van de aanvragen bleken 3 aanvragen afgewezen te moeten worden op ontvankelijkheid:

Aanvraag afgewezen	Reden van	Afwijzing o.b.v. artikel
Rotary Healthy Kids Ooststellingwerf	Subsidie aangevraagd voor fondsenwerving. Dit past niet in de doelstelling van Het Fonds en evenmin onder de subsidiabele activiteiten op grond van de ASVO.	Artikel 2 ASVO Artikelen 2 en 7 onder I Subsidieregeling Het Fonds 2018-2021
Vissteigers invalide en valide hengelsporters	Aanvraag incompleet	Art. 5 lid 2 Subsidieregeling Het Fonds 2018-2021
Ontwikkeling anders spelen ENZO	Aanvraag ingetrokken door initiatiefnemer.	Art. 5 lid 2 Subsidieregeling Het Fonds 2018-2021

Beoordeling

Adviescommissieleden hebben de aanvragen individueel beoordeeld. Deze beoordelingen zijn tijdens een overleg op 20 november 2019 gedeeld en besproken.

De uiteindelijke beoordeling is als volgt tot stand gekomen:

Commissieleden hebben op alle criteria een score van 0 t/m 4 gegeven.

De scores per criteria zijn opgeteld tot een totaal per lid van de adviescommissie. De totalen per lid zijn opgeteld en gedeeld door het aantal adviescommissieleden (4). Hierdoor is een gemiddelde totaalscore ontstaan. Op basis van de gemiddelde totaalscore is de rangschikking gemaakt.

Minimale score

Op basis van art. 8 lid 5 Subsidieregeling Het Fonds 2018-2021 zijn geen aanvragen afgevallen. Elke aanvraag die binnen het subsidieplafond valt had minimaal 13 punten.

Rangschikking

Grote initiatieven en kleine initiatieven worden apart gerangschikt.

De rangschikking voor kleine initiatieven ziet er dan als volgt uit:

Rang	Aanvraag t/m €10.000	Score	Subsidie
1	Naar een uitdagend en groen speelveld <u>Aanvrager:</u> Stichting De Tjongerwerven <u>Korte omschrijving project:</u> Voor de schoolkinderen en de buurtkinderen een speelplek maken welke uitdaagt tot spelen en bewegen. Het huidige plein is niet meer dan straattegels met hier en daar een speeltoestel. We hebben een speelplein ontworpen met kinderen, ouders en team. Dit ontwerp willen we nu graag realiseren.	29	€10.000
2	Vlindertuin en Voedselbos Buttingaschool <u>Aanvrager:</u> SVZ Beheer en onderhoud <u>Korte omschrijving project:</u> Het vergroenen van de schoolomgeving ten gunste van de onderwijs- en speelmogelijkheden voor de leerlingen op het gebied van natuur, biodiversiteit, duurzaamheid en voedselvoorziening. De Buttingaschool wil graag haar directe schoolomgeving vergroenen door de aanleg van een vlindertuin en een voedselbos. De activiteiten die hiervoor nodig zijn zullen worden gedaan door vrijwillige inzet van ouders en leerlingen zelf.	28	€4.500
3	Duurzaam en educatieve speelvloer <u>Aanvrager:</u> Oudervereniging OBS De Boekhorst <u>Korte omschrijving project:</u> Aanschaf en aanleg van The Gamer op het gezamenlijke schoolplein van CBS In de Kring en OBS Boekhorst. The Gamer bestaat uit 9 vloertegels waarop middels beweging energie opgewekt kan worden. Dit kan teruggegeven worden aan het gebouw. Hoe meer er gespeeld wordt hoe meer energie er opgewekt wordt. Dit is zichtbaar op een plaats in de school.	27,5	€5.000
4	Nationale ambitie en verankering in de regio <u>Aanvrager:</u> Stichting Nobilis <u>Korte omschrijving project:</u> Door fysieke uitbreiding van het centrum, door het opzetten van een project Natuur en cultuur in Fochteloo en door een ambitieus tentoonstellingsprogramma 2020 wil de Stichting Nobilis een duurzaam fundament onder het centrum voor prentkunst en onder het dorps huis leggen. Maar ook een substantiële bijdrage leveren aan de leefbaarheid in het dorp Fochteloo.	26,5	€9.999
5	De Buurtcamping Haulerwijk 2020 <u>Aanvrager:</u> Stichting Fraaie Boel <u>Korte omschrijving project:</u> Tijdens De Buurtcamping Haulerwijk e.o. kamperen Haulerwijkers in eigen dorp. Inwoners van de omliggende dorpen zijn welkom als er nog plek over is. De Buurtcamping wordt georganiseerd door en voor Haulerwijkers. Er worden activiteiten georganiseerd die normaal gesproken niet in het dorp aangeboden worden. Mensen met een kleine beurs kunnen een korte vakantie vieren voor een heel laag bedrag. Ouderen worden - indien mogelijk - bij het project betrokken door een campingmiddag aan te bieden in Zorgcentrum Sinnehiem.	25,5	€5.000

6	Ooststellingwerf Energiefestival (OEF) <u>Aanvrager:</u> Energiecorporatie De Eendracht <u>Korte omschrijving project:</u> Dit festival wil zich specifiek richten op jongeren, jonge gezinnen en vrouwen. Het doel is om de bewustwording te vergroten en om meer mensen bij initiatieven op het gebied van duurzaamheid te betrekken. Er wordt samengewerkt met de gemeente, dit past bij de doelstellingen die door de gemeente zijn beschreven in de versnellingsagenda, waarbij de nadruk ligt op energie, afval, biobased economy en biodiversiteit. Het festival wordt omgeven door muzikale en culture activiteiten, die uitgevoerd worden door de leerlingen van het voortgezet onderwijs (bandjes, freerunning demonstraties, streetdance e.d.) en er zijn duurzame hapjes en drankjes.	25,25	€10.000
7	Restyling Plantsoen De Oude Wijk <u>Aanvrager:</u> Plaatselijk Belang Waskemeer <u>Korte omschrijving project:</u> Het huidige plantsoen c.q. grasveld een zodanige bestemming geven dat het de sociale cohesie tussen de buurt- en dorpsbewoners wordt versterkt. Het middel hiervoor is het ontwikkelen van een ontmoetingsplein voorzien van een dorpstafel, zitbanken en een paar speeltoestellen. Tijdens de dorpsgesprekken met de gemeente is de wens van een dorpstafel geuit.	23,75	€3.500
8	Zomerfair Nijeberkoop <u>Aanvrager:</u> Plaatselijk Belang Nijeberkoop <u>Korte omschrijving project:</u> De Zomerfair Nijeberkoop heeft als doelstelling: 1. Saamhorigheid versterken; 2. Oog voor elkaar en de omgeving; 3. Talentontwikkeling stimuleren; 4. Zichtbaar maken van talent en ondernemerskracht. Door zichtbaar te maken wat er gebeurt ontstaat er verbinding en kun je elkaar inspireren, vooral ook als het gaat om duurzaamheid.	23	€4.005
9	Trefpunt: Beeldscherm <u>Aanvrager:</u> Stichting Kunstwerf <u>Korte omschrijving project:</u> Bij "Trefpunt: Beeldscherm" wordt kunst als middel ingezet om een brug te slaan tussen nieuwkomers en autochtonen. Het project richt zich niet alleen op een tijdelijk samenwerken van deze groepen, maar heeft als belangrijk doel nieuwkomers een mogelijkheid te bieden om via een hobby op een structurele wijze met autochtonen in aanraking te komen. Er zijn in de gemeente Ooststellingwerf een groot aantal amateurkunst-groepen die een rol kunnen gaan spelen bij het versterken van de integratie van nieuwkomers. Om die reden is het project niet alleen gericht op het tot stand brengen van een gezamenlijk kunstwerk, maar ook op het aanbieden van workshops in zes verschillende disciplines waarbij wordt gezocht naar verdieping.	22,5	€8.800

10	Speelterrein voor kinderen <u>Aanvrager:</u> Dorpshuis Waskemeer <u>Korte omschrijving project:</u> Het dorps huis en sportverenigingen aantrekkelijk maken voor jong & oud. Een ontmoetingsplek creëren die vrij toegankelijk is voor alle bezoekers.	22,25	€10.000
11	Goed om te weten <u>Aanvrager:</u> Reuma-Patienten vereniging Ooststellingwerf en omstreken <u>Korte omschrijving project:</u> Eén op de negen Nederlanders heeft (een vorm van) reuma. Dat zijn overwegend (maar niet alleen) ouderen. Velen van hen hebben moeite met bewegen, komen weinig uit huis. Informatie en ondersteuning wordt niet door iedereen gevonden. Daarom willen we in een gemoedelijke sfeer in een laagdrempelig toegankelijke ruimte op een vast tijdstip in de maand deskundige voorlichting over (aspecten van) reuma geven, gecombineerd met discussie, lotgenotencontact en tegen gaan van vereenzaming.	21	€2.000
12	Historische fiets en wandeltocht Donkerbroek <u>Aanvrager:</u> Dorpshuis Donkerbroek <u>Korte omschrijving project:</u> Het tot stand brengen van een fiets-wandelroute door en om Donkerbroek. Dit door middel van het samenstellen van een route langs een 50-tal historische plaatsen in en rond Donkerbroek. De historische plaatsen worden aangeduid met borden. Een applicatie om op de telefoon meer info te verkrijgen wordt ontwikkeld.	20,75	€8.500
13	Aanschaf Koersbalset <u>Aanvrager:</u> Stichting Dorpshuis Oan e Feart <u>Korte omschrijving project:</u> Ouderen en jongeren uit verschillende doelgroepen samen brengen voor contacten, bewegen, inspanning en gezelligheid door de aanschaf van een complete koersbalset. Koersbal beoefenen als ontspanning en in competitieverband.	20,5	€825
14	Bewegen op muziek <u>Aanvrager:</u> Reuma-Patienten vereniging Ooststellingwerf en omstreken <u>Korte omschrijving project:</u> Zo veel mogelijk mensen met reuma “verleiden”, stimuleren en de gelegenheid bieden om in beweging te komen en te blijven omdat reuma veelal leidt tot minder beweeglijk leven als er geen vaste afspraken zijn die het onderhouden van de eigen beweeglijkheid stimuleren. Daarnaast in een gemoedelijke sfeer in een laagdrempelig toegankelijke ruimte op een vast tijdstip in de week combineren met discussie, lotgenotencontact en het tegengaan van vereenzaming.	20,5	€5.500
15	LED verlichting Gedeeltelijke toekenning i.v.m. subsidieplafond <u>Aanvrager:</u> Stichting Evenemententerrein Haulerwijk <u>Korte omschrijving project:</u> Een bijdrage leveren aan de verduurzaming en het verlagen van kosten van de stichting door het vervangen van bestaande	20,25	€2.371

	verlichting door LED. Hierdoor kan het stroomverbruik naar verwachting ca. 90% omlaag.		
		Totaal:	€90.000,-

De rangschikking voor grote initiatieven ziet er dan als volgt uit:

Rang	Aanvraag vanaf €10.001	Score	Subsidie
1	De Herberg <u>Aanvrager:</u> Stichting De Herberg <u>Korte omschrijving project:</u> De Herberg moet een locatie worden waar mensen graag naartoe gaan. Niet vanuit commercieel oogpunt maar om mensen samen te brengen. Vooral voor kwetsbare doelgroepen wü De Herberg een plek worden waar ze welkom zijn en ze zich thuis voelen We willen daarom diverse activiteiten inzetten om dat doel te bereiken. Dit zijn enkele ideeën die zijn aangedragen zijn door de vrijwilligers - Biljartclub - Opening St Maarten lampionnen optocht 2019 - Beweegcafé voor ouderen(Pilot draait nu nog in Haulerwijk)	27,5	€25.000
2	Het Stellingenpad <u>Aanvrager:</u> Stichting De Vrijstaat <u>Korte omschrijving project:</u> Wandeltocht Appelscha-Vollenhove-Appelscha van 223km met als doel: - Unieke verhaal Stellingwerven vertellen - Het eerste ronde lange-afstand wandelpad met bekende NIVON-vlag - Duurzaam extensief toerisme aantrekken - Verbinden 2 Nationale parken en enkele unieke natuureservaten	27,5	€13.000
3	Transitie naar multifunctioneel sportpark <u>Aanvrager:</u> TCO Oosterwolde <u>Korte omschrijving project:</u> Investeren in een “Padelbaan”; een snel groeiende sport in Nederland en de eerste in Ooststellingwerf. Een makkelijk aan te leren sport voor alle leeftijden. Voor gebruik is lidmaatschap geen vereiste. Renovatie van de gravelbanen en middels samenwerkingsverband met andere verenigingen tennissport in de gemeente op een hoger peil houden/brengen. Aanpassingen in het terrein ten behoeve van de “minder intensieve bewegingssporten”. Investeren in energiebesparende maatregelen en aan passingen in gebouw.	23,25	€25.000
4	Verduurzaming Sportpark “De Steegde” <u>Aanvrager:</u> Stichting Onroerende zaken “De Steegde” <u>Korte omschrijving project:</u> Hoofddoel is verduurzaming van het sportpark. De besparingen worden aangewend voor herinvestering in de club om nieuwe activiteiten te organiseren waar het budget nu geen ruimte voor biedt.	23	€20.000

	Verbetering van de accommodatie vergroot de aantrekkingskracht om te gaan sporten en voor externe partijen om activiteiten te organiseren in Appelscha.		
5	Duurzaam sporten in Makkinga <u>Aanvrager:</u> Sportclub Makkinga <u>Korte omschrijving project:</u> Het centrale thema van onze aanpak is duurzaamheid zodat de inwoners van Makkinga in de toekomst duurzaam kunnen blijven sporten. Het project "DUURZAAM SPORTEN" bevat vijf onderdelen: 1. Vervangen van het dak van de kleedboxen gericht op goede isolatie en ventilatie; 2. Vernieuwen van de warmwatervoorziening; 3. Plaatsen van zonnepanelen; 4. Vervangen van terreinverlichting door LED lampen; 5. Vervangen en isoleren van dak en gevelpuien van de kantine.	22,5	€20.000
6	Gezond ouder worden <u>Aanvrager:</u> Dorpsbelang Langedijke <u>Korte omschrijving project:</u> Het project Gezond ouder worden behelst met name bewegen en sproten voor de ouderen onder ons. Dit willen we doen door zomers op het sportveld met de aan te schaffen fitnessapparatuur te bewegen onder leiding van professionals. Winters in ons dorpshuis te sporten/bewegen.	22,5	€20.000
7	Afscheidshuis Oosterwolde <u>Aanvrager:</u> De laatste eer Langedijke <u>Korte omschrijving project:</u> In het te realiseren afscheidshuis komen 2 opbaarruimtes waarin de overledene kan worden opgebaard en waar familie in kleine kring afscheid kan nemen op de wijze die hen past. Er is financiering voor de bouw en aanleg van bestrating. Wij vragen van het Fonds middelen voor: - Aanleg van een passend hekwerk rond het terrein; - Aanleg van passende beplanting en één op meerdere bomen; - Verplaatsing van het kunstwerk 'Stemvork des Levens'; - Realiseren en plaatsen van een aanduidingsbord bij het afscheidshuis.	21,25	€12.500
8	Turfdagen Appelscha 2020 <u>Aanvrager:</u> Stichting Turfdagen Appelscha <u>Korte omschrijving project:</u> Het 2 jaarlijks evenement staat in het teken van de historie en de oorsprong van Appelscha en haar omgeving. Per aflevering is er een bijzondere accent. Dit was in 2018 de beurtvaart (in combinatie met culturele hoofdstad) en moderne energie (solarbootjes bouwen met schoolkinderen e.d.). in 2020 wordt de historie nader in beeld gebracht door het opvoeren van een spektakelstuk (toneel op en om de vaart in het kader van de turfwinning en het maatschappelijk gebeuren daar omheen).	21,25	€15.000
9	Bankjes voor senioren (gedeeltelijke toekenning naar aard project) <u>Aanvrager:</u> Midgetgolfclub Appelscha <u>Korte omschrijving project:</u>	21	€6.500

	Minigolfclub Appelscha wil met het plaatsen van bankjes bij alle 36 midgetgolfbanen een bijdrage leveren aan de vergrijzende samenleving. Ook Minigolfclub Appelscha heeft hier mee te maken. Wij zijn van mening dat bewegen/sporten gezond is en dat je dit zolang mogelijk moet kunnen blijven doen. Kwalitatief goede en duurzame bankjes zijn hierbij een juiste aanvulling.		
10	Nutsvoorzieningen Dorpspark Haulerwijk <u>Aanvrager:</u> Plaatselijk Belang Haulerwijk <u>Korte omschrijving project:</u> Nutsvoorzieningen ten behoeve van het organiseren van activiteiten in het volledig vernieuwde dorpspark. Te weten veilige stroomvoorziening, aansluiting op riolering en wateraansluiting ten behoeve van een toiletwagen en te organiseren activiteiten.	20,5	€19.545
11	Meer gebruik bestaande sporthal (gedeeltelijke toekenning i.v.m. subsidieplafond) <u>Aanvrager:</u> Stichting MFA Oldeberkoop <u>Korte omschrijving project:</u> Door de aanschaf van een beschermvloer (tegelsysteem) is de sporthal in korte tijd om te bouwen tot een evenementenhal (bestaande vloer heeft bescherming nodig). Dit biedt zowel mogelijkheden voor bestaande als nieuwe activiteiten binnen MFA MeJander. Dit komt de exploitatie van de MFA ten goede en brengt daarnaast de bewoners van Oldeberkoop bij elkaar.	18,5	€4.285
		Totaal:	€180.829,-
		Totaal groot + klein:	€270.829,-

Afvallers op punten

Na rangschikking vallen de volgende projecten af. Deze projecten scoorden niet voldoende punten en vallen daardoor buiten de grens van het subsidieplafond.

Grote projecten die niet in aanmerking komen voor subsidie:

Aanvraag	Aanvrager
Herindeling hoek Hoofdweg/Frankenaweg	Plaatselijk belang Elsloo en Tronde
Renoveren/vervangen hekwerk	Stichting De Balhof

Kleine projecten die niet in aanmerking komen voor subsidie:

Aanvraag	Aanvrager
Aanleg wandelpad hart van Oosterwolde	St. vrienden van de dorpskerk
Aanschaf EHBO oefenpoppen	KNV EHBO Oosterwolde
Aanschaf instrumenten nieuwe jeugdleden	Muziekver. Crescendo
Berging en ontmoetingsplek	Volkstuinvereniging Tunwille
Duurzaam omgaan met energiebronnen	St. Stellingwarver Schrieversronte
Moluks Maleise taalcursus	SAWONO
Trainersopleiding jeugdleden	Skeelerver. De Draai Haulerwijk
Vernieuwen oude geluidsinstallatie	St. Dorpshuis "De Enter" Haulerwijk
Verplaatsing en renovatie jeu de boulesbaan	Plaatselijk belang Haule
Verrijking van kinderen en ouderen met schaakdenken	Stichting Schaakbrein
Zwemmen is voor iedereen	ZCNF34

Conclusies

In totaal ontvangen 26 initiatieven een bijdrage uit het Fonds 2019. Het betreffen 11 grote en 15 kleine initiatieven. Drie initiatieven ontvangen een deel van het aangevraagde bedrag:

- *Bankjes voor senioren*: naar de aard van het initiatief wordt door de adviescommissie geadviseerd geld beschikbaar te stellen voor de helft van de bankjes, 18 in totaal. Dit initiatief ontvangt daardoor €6.500,-.
- *Meer gebruik van bestaande sporthal*: ontvangt het restant van het budget voor grote initiatieven. Dit initiatief ontvangt daardoor €4.285,-.
- *LED verlichting*: ontvangt het restant van het budget voor kleine initiatieven. Dit initiatief ontvangt daardoor €2.371,-.

In totaal komen 16 initiatieven dit jaar niet in aanmerking voor een bijdrage uit het Fonds. Belangrijkste oorzaak is dat er meer initiatieven zijn dan dat er budget beschikbaar is. Hierdoor vallen 14 initiatieven af. Twee aanvragen waren niet ontvankelijk.

NB:

Tien van de initiatieven pitchten hun project voor de adviescommissie op 2 oktober 2019. Hoewel op de pitch niet direct een beoordeling is gegeven werd het pitchmoment door de adviescommissie als zeer waardevol ervaren. Het geeft een veel beter beeld van het project en de initiatiefnemers. Ook de initiatiefnemers die hun project kwamen pitchten geven aan dat het leuk en waardevol is om te doen en te zien welke andere initiatieven er zijn.

Kanttekeningen algemeen

De adviescommissie had verschillende algemene opmerkingen of opmerkingen die vaker terugkwamen. Namelijk:

1. Bij verschillende initiatieven wordt getwijfeld aan de toegevoegde waarde naast bestaande activiteiten. Deze initiatieven scoren hierdoor erg laag.
2. Bij verschillende initiatieven is er nog geen volledig gedekte begroting. Dit is inherent aan projecten die gefinancierd moeten worden met fondsen. Het risico voor ons is laag omdat het geld terug komt als het project onuitvoerbaar blijkt.
3. De adviescommissie mist nog een mogelijkheid om specifiek te scoren op de verhouding tussen het gevraagde bedrag en het verwachte leefbaarheidsrendement.

Beoordelingsverslag Het Fonds 2020

Dit is het beoordelingsverslag van Het Fonds 2020. Dit verslag is een bijlage bij het advies aan BenW over de rangschikkingen van de aanvragen en de honorering en afwijzing van aanvragen en bevat een overzicht van de aanvragen, toekenningen en afwijzingen en scores.

Aanvragen 2020

In 2020 zijn in totaal 18 aanvragen ingediend. Eén aanvraag is later in overleg teruggetrokken. Van de 17 overgebleven aanvragen waren 16 aanvragen uiteindelijk compleet en ontvankelijk.

Afwijzingen op ontvankelijkheid

Na een inhoudelijke ambtelijke check van de aanvragen bleek één aanvragen afgewezen te moeten worden op ontvankelijkheid.

Beoordeling

Adviescommissieleden hebben de aanvragen individueel beoordeeld. Deze beoordelingen zijn tijdens een overleg op 4 november 2020 gedeeld en besproken.

De uiteindelijke beoordeling is als volgt tot stand gekomen:

Commissieleden hebben op alle criteria een score van 0 t/m 4 gegeven.

De scores per criteria zijn opgeteld tot een totaal per lid van de adviescommissie. De totalen per lid zijn opgeteld en gedeeld door het aantal adviescommissieleden (3). Hierdoor is een gemiddelde totaalscore ontstaan. Op basis van de gemiddelde totaalscore is de rangschikking gemaakt.

Minimale score

Op basis van art. 8 lid 5 Subsidieregeling Het Fonds 2018-2021 is één aanvraag afgevalen. Deze aanvraag scoorde op geen van de criteria een 3 of hoger.

Aanvraag afgewezen	Reden van	Afwijzing o.b.v. artikel
<u>Stellingenfestival 2021</u> organisatie van een middeleeuws fantasy festival.	Derde aanvraag voor een vergelijkbaar zich herhalende activiteit.	Art 7 lid d. – maximaal 2 keer een gemeentelijke subsidie voor zich herhalende activiteiten
<u>Toeristische informatie digitaal in de hele gemeente</u> plaatsing van een digitale informatiezuil met toeristische informatie.	Op geen van de criteria een 3 of hoger gescoord.	Art 8 lid 5. – na rangschikking niet ten minste bij één criterium minimaal 3 punten toegekend gekregen.

Rangschikking

Grote initiatieven en kleine initiatieven worden apart gerangschikt.

De rangschikking voor kleine initiatieven ziet er dan als volgt uit:

Rang	Aanvraag t/m €10.000	Score	Subsidie
1	Healthy Kids Ooststellingwerf <u>Aanvrager:</u> Rotary Club Oosterwolde <u>Korte omschrijving project:</u> Door middel van het programma Healthy kids de gezondheid van kinderen bevorderen middels het promoten van een gezonde leefstijl en daarmee obesitas tegen gaan. Kinderen en hun directe omgeving worden gestimuleerd om bewust een gezonde leefstijl aan te leren.	28.3	€10.000
2	Schaakontwikkeling zet Ooststellingwerf aan het denken en bewegen <u>Aanvrager:</u> Stichting Schaakbrein <u>Korte omschrijving project:</u> Het faciliteren en organiseren van schaakontwikkeling d.m.v. sport en spel op basisscholen, voortgezet onderwijs, aan senioren in zorginstellingen in de hele gemeente en voor OlmenEs bewoners in Appelscha. Tevens de oprichting van een schaakvereniging Fryske Hynders..	27.7	€6.874
3	Openluchtspel "Uit de klauwen" <u>Aanvrager:</u> Historische vereniging Appelscha e.o. <u>Korte omschrijving project:</u> Het opvoeren van een publiek boeiende en gezellige culturele avond. In het spel zijn met de nodige humor lokale historische wetenswaardigheden en muzikale intermezzo's verwerkt.	26.7	€4.500
4	Verduurzaming gebouwen sportpark de Steegde <u>Aanvrager:</u> Stichting onroerende zaken de Steegde <u>Korte omschrijving project:</u> Kosten voor energie terugdringen waardoor kosten voor sporten laag gehouden kunnen worden. Het project bestaat uit het plaatsen van 35 zonnepanelen op het dak van de accommodatie en de vloer van de kantine isoleren door aanleg van een vloer van schuimbeton.	26.0	€7.000
5	Pergola peuterspeelgroep Berend Botje <u>Aanvrager:</u> Stichting Scala <u>Korte omschrijving project:</u> Creëren van een schaduwplek buiten en verbeteren binnenklimaat voor de peuterspeelgroep door plaatsing van een pergola met bedienbare zonwering.	24.3	€2.500
6	Ontmoetingsplek <u>Aanvrager:</u> PB Elsloo en Tronde <u>Korte omschrijving project:</u> Centrale plaats (hoek Hoofdweg/Frankenaweg) in het dorp aantrekkelijker maken voor inwoners, omwonenden, toeristen en andere bezoekers van het dorp. Aanpassen van de omgeving en uitstraling en plaatsen van een beeld nabij het beeld Door en Voor.	23.3	€7.500
7	Plaatsen verlichting om de buitenrijbaan <u>Aanvrager:</u> Landelijke rijvereniging en ponyclub de Pion <u>Korte omschrijving project:</u>	20.3	€1.500

	Mogelijkheid creëren om lessen te spreiden naar de avonduren waardoor ook tijdens COVID-19 lessen gewoon gegeven kunnen worden. Hiervoor aanschaffen en plaatsen van 6 lichtmasten met LED armaturen.		
8	Kerstuitvoering via livestream <u>Aanvrager:</u> Muziekvereniging Laudando <u>Korte omschrijving project:</u> In coronatijd het kerstgevoel bij mensen thuisbrengen en (eenzame) thuiszitters verbinden met muziek door uitvoering van het jaarlijkse kerstconcert via livestream uit te zenden. De uitzending is te volgen voor alle geïnteresseerden en wordt speciaal onder de aandacht gebracht bij de zorginstellingen in Ooststellingwerf.	19.0	€6.400
9	Educatieve activiteiten voor senioren <u>Aanvrager:</u> PCOB Haulerwijk <u>Korte omschrijving project:</u> Senioren activeren om aansluiting te houden met de samenleving door het uitnodigen van sprekers over milieu, ontwikkelingswerk en automatisering.	16.7	€1.500
		Totaal:	€47.774,-

De rangschikking voor grote initiatieven ziet er dan als volgt uit:

Rang	Aanvraag vanaf €10.001	Score	Subsidie
1	Aanpassen en opknappen speelpleinen BS De Laweij <u>Aanvrager:</u> De Tjongerwerven CPO / BS de Laweij <u>Korte omschrijving project:</u> Realiseren van een openbaar toegankelijke speelplek op een centrale plek in het dorp door aanleg van een pannakooi, plaatsen van extra speeltoestellen (boomhut en berenbrug) en aanleg van een schooltuin voor natuureducatie. Dit bevordert de leefbaarheid, concentratie en gezondheid leerlingen en biodiversiteit.	32.0	€14.000
2	De Dorpskamer Appelscha <u>Aanvrager:</u> PB Appelscha <u>Korte omschrijving project:</u> Naar aanleiding van de dorpsgesprekken in 2019 creëren van een dorpsfunctie en ontmoetingsplek. Het moet een centrale plek worden in Appelscha waar ontmoeting, activiteiten en informatie samenkomen. Verbinden van bewoners met elkaar, bewoners met organisaties en organisaties met elkaar leidt tot meer sociale samenhang in het dorp.	31.0	€25.000
3	Kerkhof Fochteloo <u>Aanvrager:</u> Stichting Begraafplaatsen Oosterwolde & Fochteloo <u>Korte omschrijving project:</u> Renovatie van de klokkenstoel en herstel van het muurtje met hekwerk. Behoud van erfgoed.	23.3	€18.750
4	De Haeren, een ketel vol verhalen <u>Aanvrager:</u> Stichting Kunstwerk <u>Korte omschrijving project:</u> Ophalen van verhalen bij huidige en nieuwe bewoners van de wijk Haerenkwartier om verbinding en cultuurparticipatie te stimuleren. De verhalen leiden samen tot een kunstwerk voor bewoners en de	23.3	€13.500

	wijk. Doelstellingen zijn het bereiken van een doelgroep die normaliter weinig met het regulieren cultuuraanbod in aanraking komen, aanzetten tot beweging en het versterken van het gevoel van eigenwaarde.		
5	Duurzame feestverlichting Appelscha <u>Aanvrager:</u> Stichting Promotie Appelscha SPA 05 <u>Korte omschrijving project:</u> Het in eigen beheer krijgen van een duurzame, energiezuinige led feestverlichting voor boven de vaart. Het veilig schakelen van deze verlichting via de straatverlichting en zo de onveilige situatie met losse snoeren en stekkers door de wegberm opheffen.	21.0	€15.000
6	Renovatie en uitbreiding jeu de boulesbanen Langedijke <u>Aanvrager:</u> Dorpsbelang Langedijke <u>Korte omschrijving project:</u> Door het renoveren en uitbreiden van de jeu de boulesbaan het een zodanige bestemming geven dat het de sociale cohesie van de dorpsbewoners versterkt en instandhoudt. Door de uitbreiding kan er door meer inwoners tegelijkertijd gespeeld worden.	18.3	€17.500
		Totaal:	€103.750,-
		Totaal groot + klein:	€151.524,-

Afvallers op onvoldoende budget

Na rangschikking vallen dit jaar geen projecten af op onvoldoende budget. Het totaal aangevraagde subsidiebedrag van alle projecten die ontvankelijk zijn en voldoende gescoord hebben valt binnen het budget van 2020 en ook binnen de vastgestelde subsidieplafonds voor grote en kleine projecten.

Intrekking

Project Baileo is in overleg ingetrokken. Er was nog te veel afstemming en voorbereiding nodig om hiervoor subsidie te kunnen verlenen. Het project heeft wel potentie en is met de juiste voorbereiding zeker een kanshebber op subsidie uit Het Fonds in 2021. We hebben onze ondersteuning aangeboden bij de verdere voorbereiding en uitwerking van dit project.

Conclusies

In totaal ontvangen 15 initiatieven een bijdrage uit het Fonds 2020. Het betreffen 6 grote en 9 kleine initiatieven.

In totaal komen 2 initiatieven dit jaar niet in aanmerking voor een bijdrage uit het Fonds. Het betreft één afwijzing op ontvankelijkheid en één op scoring. Het Stellingenfestival valt af op basis van de nieuwe regel in de subsidieregeling van Het Fonds dat maximaal twee keer een gemeentelijke subsidie wordt verleend aan zich herhalende activiteiten. Dit artikel is toegevoegd om te voorkomen dat structurele subsidierelaties ontstaan. Bovendien past subsidiering van terugkomende initiatieven niet bij het karakter van Het Fonds. Dat moet juist nieuwe en innovatieve projecten mogelijk maken.

Kanttekeningen algemeen

De adviescommissie had verschillende algemene opmerkingen of opmerkingen die vaker terugkwamen. Namelijk:

1. Bij verschillende initiatieven wordt getwijfeld of ze wel in een Fonds voor sociale, maatschappelijke en leefbaarheidsinitiatieven passen. Op voorhand verder uitsluiten van bepaalde initiatieven is echter ook niet wenselijk.
2. Sommige initiatieven worden als waardevol aangemerkt maar scoren niet altijd navenant op de huidige set criteria. De suggestie is gedaan hier een apart potje voor te maken.
3. Bij verschillende initiatieven is er nog geen volledig gedekte begroting. Dit is inherent aan projecten die gefinancierd moeten worden met fondsen. Het risico voor ons is laag omdat het geld terug komt als het project onuitvoerbaar blijkt.

Beoordelingsverslag Het Fonds 2021

Dit is het beoordelingsverslag van Het Fonds 2021. Dit verslag is een bijlage bij het advies aan BenW over de rangschikkingen van de aanvragen en de honorering en afwijzing van aanvragen en bevat een overzicht van de aanvragen, toekenningen en afwijzingen en scores.

Aanvragen 2021

In 2020 zijn in totaal 19 aanvragen ingediend. Twee aanvragen zijn later in overleg teruggetrokken. Van de 17 overgebleven aanvragen waren 16 aanvragen uiteindelijk compleet en ontvankelijk.

Afwijzingen op ontvankelijkheid

Na een inhoudelijke ambtelijke check van de aanvragen bleek één aanvragen afgewezen te moeten worden op ontvankelijkheid.

Beoordeling

Adviescommissieleden hebben de aanvragen individueel beoordeeld. Deze beoordelingen zijn tijdens een overleg op 22 november 2021 gedeeld en besproken.

De uiteindelijke beoordeling is als volgt tot stand gekomen:

Commissieleden hebben op alle criteria een score van 0 t/m 4 gegeven.

De scores per criteria zijn opgeteld tot een gemiddeld totaal per lid van de adviescommissie.

De totalen per lid zijn opgeteld en gedeeld door het aantal adviescommissieleden (3). Hierdoor is een gemiddelde totaalscore ontstaan.

Op basis van de gemiddelde totaalscore is de rangschikking gemaakt.

Afwijzingen

Twee van de 16 ontvankelijke aanvragen worden dit jaar afgewezen. Hieronder deze aanvragen en de reden van afwijzing

Aanvraag afgewezen	Reden van	Afwijzing o.b.v. artikel
<u>Aankleding Appelscha</u> Aankleding van de route vaart – Boerestreek met bloembakken en drijvende tuintjes in de vaart.	Activiteiten eerder in 2021 gesubsidieerd door gemeente Ooststellingwerf o.b.v. een toen sluitende begroting	Art.7 (Weigeringsgronden) onder c. - de activiteit gelijk of vergelijkbaar is met activiteiten waarvoor het college ook op grond van een andere subsidieregeling subsidie zou kunnen verstrekken;
<u>Stimulering werkgelegenheid</u> Plaatsing informatiezuil op het TIP in Appelscha om zo digitaal toeristische informatie te tonen.	Op geen van de criteria een 3 of hoger gescoord.	Art 8 lid 5. – na rangschikking niet ten minste bij één criterium minimaal 3 punten toegekend gekregen.

Rangschikking

Grote initiatieven en kleine initiatieven worden apart gerangschikt. De rangschikking voor **kleine initiatieven** ziet er dan als volgt uit:

Rang	Aanvraag t/m €10.000	Score	Subsidie
1	Fitnesspark Haule <u>Aanvrager:</u> PB Haule <u>Korte omschrijving project:</u> Realiseren van een fitnesspark als openbare sportvoorziening voor de inwoners van Haule	26	€10.000
2	Top 2000 Synchro Show <u>Aanvrager:</u> Zwemclub Njord Friesland 1634 <u>Korte omschrijving project:</u> Organiseren van drie synchroonzwemshows in zwembad De Boekhorst in Oosterwolde.	25.3	€3.270
3	Herdenking rampjaar 1672-1673 / Friese Waterlinie 2022-2023 <u>Aanvrager:</u> Stichting "De Grijpvogel" <u>Korte omschrijving project:</u> Verschillende activiteiten in het kader van de herdenking van rampjaar 1672-1673. O.a. educatie op basisscholen, lezingen, een prijsvraag, een re-enactment en inrichting van een informatiepunt	25	€7.000
4	Spellen & spelen op het Stellingenpad <u>Aanvrager:</u> Stichting Vrijstaat de Stellingen <u>Korte omschrijving project:</u> Realiseren en organiseren van spelelementen langs de wandeltocht het Stellingenpad om hiermee de interesse voor het wandelpad te vergroten.	24.3	€5.000
5	Aanpassen terreinverharding 2021 <u>Aanvrager:</u> Stichting Scouting "De Biezenhutters" <u>Korte omschrijving project:</u> Verbeteren en aanpassen terreinverharding nabij locatie de Biezenhutters.	23.3	€2.500
6	Dit zijn wijk, Ooststellingwerfers <u>Aanvrager:</u> Stichting Kunstwerf <u>Korte omschrijving project:</u> Maken van portretten van inwoners en van deze verzameling een groot mozaik-achtig werk maken.	21.7	€3.550
7	Nu of nooit 2021 <u>Aanvrager:</u> Stichting Nobilis <u>Korte omschrijving project:</u> O.a. tentoonstellingen, publicaties, lezingen en workshops voor het terugwinnen van bezoekers.	17	€10.000
		Totaal:	€41.320,-

De rangschikking voor **grote initiatieven** ziet er dan als volgt uit:

Rang	Aanvraag van €10.001 t/m €25.000	Score	Subsidie
1	Vernieuwen schoolplein SBO de Kampingerhof <u>Aanvrager:</u> Stichting Comprix <u>Korte omschrijving project:</u> Realiseren van een uitdagend schoolplein vanuit de speelvisie: douwer, rauwer, bouwer en schouwer.	27.7	€25.000
2	Renovatie en upgradng dierweide (hertenkamp) Oosterwolde <u>Aanvrager:</u> Stichting De Balhof Oosterwolde <u>Korte omschrijving project:</u> Onder andere vervangen van een hekwerk, aanbrengen walbeschoeiing en plaatsen van een hok voor de dieren.	27.3	€25.000
3	Op wei nei in duorsume takomst mei perspektyf <u>Aanvrager:</u> sv Donkerbroek <u>Korte omschrijving project:</u> Verduurzaming en opknappen voetbalaccommodatie Donkerbroek	27	€15.000
4	Multisportkooi Haulerwijk <u>Aanvrager:</u> PB Vooruitgang Haulerwijk <u>Korte omschrijving project:</u> Realisatie multisportkooi in dorpspark te Haulerwijk	27	€25.000
5	Realisatie Speelbos Hertenkamp te Koepelbosch Oldeberkoop 2021 <u>Aanvrager:</u> PB Oldeberkoop <u>Korte omschrijving project:</u> Het realiseren van een speelbos, een speeltuin aan de rand van het bos.	26	€18.991
6	Realisatie multifunctioneel centrum Oosterwolde <u>Aanvrager:</u> kv Dio Oosterwolde <u>Korte omschrijving project:</u> Realisatie veldverlichting bij de nieuwe locatie (vml Griffioenlocatie)	24	€25.000
7	De Slimotheek <u>Aanvrager:</u> ZuidOostZorg <u>Korte omschrijving project:</u> Bij de Slimotheek kunnen ouderen en hun mantelzorgers kosteloos slimme thuistechnologie lenen op een locatie dichtbij huis. Bij kleine opstartproblemen voorziet de Slimotheek in hulp-aan-huis.	20	€23.600
		Totaal:	€157.591
		Totaal groot + klein:	€198.911

Afvallers op onvoldoende budget

Na rangschikking vallen dit jaar geen projecten af op onvoldoende budget. Het totaal aangevraagde subsidiebedrag van alle projecten die ontvankelijk zijn en voldoende gescoord hebben valt binnen het budget van 2021 en ook binnen het vastgestelde subsidieplafond voor projecten, namelijk €320.998,-.

Intrekking

In 2021 zijn in overleg twee aanvragen ingetrokken. Het betreft de volgende aanvragen:

Herinrichting en vergroening van het kleuterplein

Er was nog te veel afstemming en voorbereiding nodig om hiervoor subsidie te kunnen verlenen. Het project heeft wel potentie en is met de juiste voorbereiding zeker een kanshebber op subsidie uit Het Fonds in 2022. We hebben onze ondersteuning aangeboden bij de verdere voorbereiding en uitwerking van dit project.

Zwemmen is voor iedereen en

Dit betrof een tweede aanvraag van dezelfde partij in 2021. Op basis van de subsidieregeling is het indienen van meer dan 1 aanvraag per ronde uitgesloten.

Conclusies

In totaal ontvangen 14 initiatieven een bijdrage uit het Fonds 2021. Het betreffen 7 grote en 7 kleine initiatieven.

In totaal komen 3 initiatieven dit jaar niet in aanmerking voor een bijdrage uit het Fonds. Het betreft twee afwijzingen op ontvankelijkheid en één op scoring. Het project *Aankleding Appelscha* is niet ontvankelijk omdat voor dit project en dezelfde activiteiten eerder in 2021 al subsidie is verleend.

Het project *Herstelacademie* is niet ontvankelijk door een onvolledige aanvraag

Het project *Stimulering werkgelegenheid* valt af omdat op geen van de criteria gemiddeld een 3 of hoger werd gescoord.

Kanttekeningen algemeen

De adviescommissie had verschillende algemene opmerkingen of opmerkingen die vaker terugkwamen. Namelijk:

1. Bij verschillende initiatieven wordt getwijfeld of ze wel in een Fonds voor sociale, maatschappelijke en leefbaarheidsinitiatieven passen. Op voorhand verder uitsluiten van bepaalde initiatieven is echter ook niet wenselijk. Een goede afweging tussen de criteria en de minimale score kan zinvol zijn.
2. Bij verschillende initiatieven is er nog geen volledig gedekte begroting. Dit is inherent aan projecten die gefinancierd moeten worden met fondsen. Het risico voor ons is laag omdat het geld terug komt als het project onuitvoerbaar blijkt.